

صحيح الكلم الطيب

Swahiyh-ul-Kalim at-Twayyib

Mwandishi:

شيخ الإسلام أحمد بن تيمية

Shaykh-ul-Islaam Ahmad bin Taymiyyah

Mhakiki:

لإمام محمد ناصر الدين الألباني

Imaam Muhammad Naasir-ud-Diyn al-Albaani

Mfasiri:

Abu Bakr Khatwiyb al-Atrush

www.wanachuoni.com

Yaliyomo

01. Utangulizi wa Swahiyh-ul-Kalim at-Twayyib ya Ibn Taymiyyah.....	04
02. Fadhila za Dhikr.....	06
03. Fadhila Za Tahmiyd, Tahliyl na Tasbiyh.....	07
04. Kumdhukuru Allaah (Ta'ala) mwanzoni wa asubuhi.....	10
05. Du'aa wakati wa kulala.....	15
06. Du'aa wakati wa kumka usiku (kushtuka).....	19
07. Anachotakiwa kufanya mwenye kuota.....	21
08. Fadhila ya 'ibaadah za usiku.....	22
09. Du'aa wakati wa kutoka nyumbani.....	24
10. Du'aa ya kuingia nyumbani na wakati wa kula.....	25
11. Du'aa ya kuingia Msikitini.....	26
12. Adhaana na mwenye kuisikia.....	28
13. Du'aa ya kufungulia Swalah.....	32
14. Du'aa katika Rukuu', baada ya Rukuu', katika Sujood na baina ya Sujood mbili.....	35
15. Du'aa katika Swalah na baada ya Tashahhud.....	40
16. Istikhaarah.....	46
17. Du'aa wakati wa janga, hamu na huzuni.....	48
18. Du'aa wakati wa kukutana na adui na mtawala.....	50
19. Shaytwaan anakuja kwa mwanaadamu.....	51
20. Kujisalimisha na Qadhwaa pasina kushindwa na kutelekeza.....	54
21. Du'aa wakati mtu anapopata neema.....	55
22. Du'aa wakati muumini anaposibwa na kitu kidogo au kikubwa.....	56
23. Du'aa wakati wa deni.....	57
24. Du'aa ya tiba (Ruqyah).....	58
25. Du'aa ya kutembelea makaburi.....	61
26. Du'aa ya mvua.....	62
27. Du'aa wakati wa upopo.....	64
28. Du'aa wakati wa kusikia radi.....	65
29. Du'aa wakati mvua inapoteremka.....	66
30. Du'aa wakati mwezi unapochomoza.....	68
31. Du'aa wakati wa safari.....	69
32. Du'aa ya kupanda vyombo vya safari au mnyama.....	71
33. Du'aa ya kuingia kwenye kijiji au mji.....	74
34. Du'aa katika kukaa mahala fulani.....	75
35. Du'aa wakati wa chakula na kunywa.....	76
36. Du'aa kwa mnasaba wa mgeni.....	78
37. Kutoa Salaam.....	79

38. Kupiga chafya (kuchemua) na kupiga miayo.....	81
39. Du'aa wakati wa ndoa.....	83
40. Du'aa wakati wa kuzaa.....	85
41. Du'aa wakati jogoo, punda na mbwa inapolia.....	87
42. Du'aa wakati wa kikao.....	88
43. Du'aa wakati wa khasira.....	90
44. Du'aa wakati wa kuona mtu aliyepewa mtihani.....	91
45. Du'aa ya kuingia sokoni.....	92
46. Du'aa wakati mnyama wa mpando anapojikwaa.....	93
47. Du'aa wakati wa kupokea zawadi.....	94
48. Du'aa wakati wa kuona matokeo ya kwanza.....	95
49. Du'aa kwa kitu kinachopendwa ambacho kinakhofiya juu yake kijicho.....	96
50. al-Fa'1 na mkosi.....	97

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

01. Utangulizi wa Swahiyh-ul-Kalim at-Twayyib ya Ibn Taymiyyah

Allaah! Mswalie kiumbe Chako bora Muhammad! Himdi zote ni za Allaah na inatosheleza. Salaam na amani kwa waja Wake ambao Amewachagua. Nashuhudia ya kwamba hapana mola anayestahiki kuabudiwa kwa haki isipokuwa Allaah Mmoja, asiyekuwa na mshirika, na nashuhudia kwamba Muhammad ni mja Wake na ni Mtume Wake.

Anasema Allaah (Ta'ala):

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَقُولُوا قَوْلًا سَدِيدًا يُصْلِحُ لَكُمْ أَعْمَالَكُمْ وَيَغْفِرُ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ

“Enyi mlaomini! Mcheni Allaah na semeni kauli ya kweli (ya sawasawa). Atakutengenezeeni ‘amali zenu, na Atakusameheni madhambi yenu.” (al-Ahzaab 33 : 70-71)

إِلَيْهِ يَصْعُدُ الْكَلِمُ الطَّيِّبُ وَالْعَمَلُ الصَّالِحُ يَرْفَعُهُ

“Kwake Pekee linapanda neno zuri na kitendo chema Hukipa hadhi.”
(Faatwir 35 : 10)

فَادْكُرُونِي أَدْكُرْكُمْ وَاسْكُرُوا لِي وَلَا تَكُفُّرُونِ

“Basi nidhukuruni na Mimi Nitakukumbukeni; na nishukuruni wala msinikufuru.” (al-Baqarah 02 : 152)

اذْكُرُوا اللَّهَ ذِكْرًا كَثِيرًا

“Mdhukuruni Allaah kwa dhikri ya wingi.” (al-Ahzaab 33 : 41)

وَالْأَكْرَبِينَ اللَّهَ كَثِيرًا وَالْأَكْرَابَ

“Na Wanaume wanaomdhukuru Allaah kwa wingi na Wanawake wanaomdhukuru.” (al-Ahzaab 33 : 35)

الَّذِينَ يَذْكُرُونَ اللَّهَ قِيَامًا وَقُعُودًا وَعَلَىٰ جُنُوبِهِمْ

“Ambao wanamdhukuru Allaah (kwa) kusimama, na (kwa) kukaa na (kwa) kulala ubavuni mwao.” (al-’Imraan 03 : 190)

إِذَا لَقِيْتُمْ فِئَةً فَاتَّبِعُوْهَا وَادْكُرُوا اللَّهَ كَثِيرًا

“Mtapokutana na jeshi lolote (lile la makafiri), basi simameni imara, na mdhukuruni Allaah kwa wingi.” (al-Anfaal 08 : 45)

فَإِذَا قَضَيْتُمْ مَنَاسِكَكُمْ فَادْكُرُوا اللَّهَ كَذِكْرِكُمْ آبَاءَكُمْ أَوْ أَشَدَّ ذِكْرًا

“Mtakapomaliza kutekeleza *manaasik* zenu (‘ibaadah za Hajj), basi mdhukuruni Allaah kama mnavyowadhukuru baba zenu au mdhukuruni zaidi.” (al-Baqarah 02 : 200)

لَا تُلْهِكُمْ أَنْوَالُكُمْ وَلَا أَوْلَادُكُمْ عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ

“Yasikushughulishi mali zenu na wala watoto wenu na *Dhikr* ya Allaah (kumtaja na kumkumbuka).” (al-Munaafiqun 63 : 09)

رِجَالٌ لَا تُلْهِيْهِمْ بِخَارِهٌ وَلَا يَبْيَغُ عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ وَإِقَامِ الصَّلَاةِ وَإِيتَاءِ الزَّكَاةِ

“Wanaume haiwashughulishi tijara (biashara) wala uuzaji na *Dhikri-LLaah* (kumtaja na kumkumbuka) na (hayawashughulishi pia na) kusimamisha Swalaah, na (wala) kutoa Zakaah.” (an-Nuur 24 : 37)

وَادْكُرْ رَبَّكَ فِي نَفْسِكَ تَضَرُّعًا وَخِيفَةً وَدُونَ الْجُهْرِ مِنَ الْقَوْلِ بِالْعُذُولِ وَالْأَصَالِ وَلَا تَكُنْ مِنَ الْغَافِلِينَ

“Na mdhukuru Mola wako katika nafsi yako kwa unyenyekevu na kwa khofu na si kwa jahara (kunyanya sauti) katika kauli asubuhi na jioni; na wala usiwe mionganoni mwa walioghafilika.” (al-A’raaf 07 : 205)

02. Fadhila za Dhikr

01- Mtume wa Allaah (Swalla Allaahu `alayhi wa sallam) amesema:

“Je, niwaambieni bora ya matendo yenu ambayo yametakasika zaidi kwa Mfalme Wenu na yaliyo juu kabisa katika daraja zenu na ni bora kwenu kuliko kutoa dhahabu na fedha na kukutana na maadui zenu ili kukata shingo zao na wao kukata shingo zenu?” Wakasema: “Ndio, ewe Mtume wa Allaah.” Akasema: “Kumdhukuru Allaah.”

02- Mtume (Swalla Allaahu `alayhi wa sallam) amesema:

“Wametangulia *Mufarriduun.*” Wakauliza: “Ni kina nani *Mufarriduun,* ewe Mtume wa Allaah?” Akajibu: “Wanaume na wanawake wanaomdhukuru Allaah sana.”

03- `Abdullaah bin Busr ametaja ya kwamba kuna mtu aliyesema:

“Ewe Mtume wa Allaah! Hakika Shari`ah ya (mambo ya) imani yamekuwa ni mengi kwangu. Nieleze kitu ambacho kila siku naweza kukifanya.” Akasema: “Usiache ulimi wako kila siku kuwa na unyevu kwa kumdhukuru Allaah.”

04- Mtume (Swalla Allaahu `alayhi wa sallam) amesema:

“Mfano wa yule anayemdhukuru Allaah na yule asiyemdhukuru Allaah ni kama mfano wa aliye hai na maiti.”

05- Mtume (Swalla Allaahu `alayhi wa sallam) amesema:

“Mwenye kukaa mahala pasina kumdhukuru Allaah (Ta`ala) hapo, anapata madhara kutoka kwa Allaah (Ta`ala). Mwenye kulala pasina ya kumdhukuru Allaah (Ta`ala) hapo, anapata madhara kutoka kwa Allaah (Ta`ala).”

yaani upungufu, kufuatiwa na mambo mabaya na khasara.

03. Fadhila Za Tahmiyd, Tahliyl na Tasbiyh

06- Amesema Mtume wa Allaah (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam):

"Mwenye kusema:

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ، وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

"Hakuna mola anayeabudiwa kwa haki isipokuwa Allaah, Mmoja asiyekuwa na mshirika. Ana ufalme na himdi na Yeye juu ya kila kitu ni Muweza."

kwa siku mara mia analipwa kuwa ameachia huru watumwa kumi, anaandikiwa thawabu mia na hufutiwa madhambi mia. Anakingwa na Shaytaan siku iliyobaki mpaka inapofika jioni. Hakuna yejote anayekuwa na kitu bora kuliko yeye isipokuwa mtu aliyesema hayo zaidi yake."

07- Amesema (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam):

"Mwenye kusema:

سُبْحَانَ اللَّهِ وَسُبْحَانَ مُحَمَّدًا

"Ametakasika Allaah na himdi zote ni Zake."

mara mia kwa siku hufutiwa madhambi hata kama yatakuwa ni mengi kama povu la kwenye bahari."

08- Amesema (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam):

"Kuna maneno mawili ambayo ni khafifu kwenye ulimi, mazito katika mizani na yanapendwa kwa Ar-Rahmaan:

سُبْحَانَ اللَّهِ ، وَسُبْحَانَ مُحَمَّدًا سُبْحَانَ اللَّهِ الْعَظِيمِ

"Ametakasika Allaah na himdi zote ni Zake. Ametakasika Allaah Mkuu."

09- Amesema Mtume wa Allaah (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam):

"Kwa mimi kusema:

سُبْحَانَ اللَّهِ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَاللَّهُ أَكْبَرُ

“Ametakasika Allaah na himdi zote ni za Allaah na hapana mola anayeabudiwa kwa haki isipokuwa Allaah na Allaah ni Mkubwa.”

inanipendeza zaidi kuliko yote ambayo jua linaangaza juu yake.”

10- Amesema Mtume wa Allaah (Swalla Allaahu ‘alayhi wa sallam):

“Maneno ambayo Allaah Hupenda zaidi ni mane. Lolote ambalo utakaloanza nalo hilo halikudhuru:

سبحان الله ، والحمد لله ، ولا إله إلا الله ، والله أكبير

“Ametakasika Allaah, himdi zote ni za Allaah. Hapana mola anayeabudiwa kwa haki isipokuwa Allaah. Allaah ni Mkubwa.”

11- Amesema Mtume wa Allaah (Swalla Allaahu ‘alayhi wa sallam):

“Ni nani kati yenu anayeshindwa kuchuma kila siku thawabu elfu moja?” Mtu mmoja katika kikao akauliza: “Na ni vipi mmoja kati yetu atawea kuchuma thawabu elfu moja?” Akasema: “Aseme: “Ametakasika Allaah” mara mia. Hivyo ataandikiwa thawabu elfu moja na atafutiwa madhambi elfu moja.”

12- Mama wa waumini Juwayriyah (Radhiya Allaahu ‘anha) ameeleza ya kwamba Mtume (Swalla Allaahu ‘alayhi wa sallam) alitoka nyumbani kwake mapema asubuhi baada ya kuswali Swalih ya asubuhi wakati alipokuwa amekaa kwenye msala wake. Wakati kulipopambazuka alikuwa amekaa mahapa pale pale. Akasema: “Hukutoka katika hali hiyo tangu nilipokuacha?” Akajibu: “Hapana.” Hivyo akasema Mtume (Swalla Allaahu ‘alayhi wa sallam): “Nimekariri maneno mane mara tatu baada yako. Lau yangelipimwa pamoja na hayo uliyoyasema basi yangelipima zaidi kuliko hivyo:

سبحان الله عدد خلقه سبحان الله رضا نفسه سبحان الله زنة عرشه سبحان الله مداد كلماته

“Ametakasika Allaah kiasi cha idadi kama ya viumbe Wake. Ametakasika Allaah kama Radhi Zake Mwenyewe. Ametakasika Allaah kama uzito wa ‘Arshi Yake. Ametakasika Allaah kama idadi ya Maneno Yake.”

13- Amesema Mtume (Swalla Allaahu ‘alayhi wa sallam) kumwambia bedui mmoja:

“Sema:

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ أَكْبَرُ كَبِيرًا وَالْحَمْدُ لِلَّهِ كَثِيرًا سَبَّحَنَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ لَا حُولَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ

العزيز الحكيم

"Hakuna mola anayestahiki kuabudiwa kwa haki isipokuwa Allaah, Mmoja asiyekuwa na mshirika. Allaah ni Mkubwa kweli kweli. Himdi nyingi ni Zake Allaah. Ametakasika Allaah Mola wa walimwengu. Hapana mabadiliko wala uwezo isipokuwa kwa msaada wa Allaah, Mwenye enzi ya nguvu Asiyeshindika daima na Mwenye hekima wa yote daima."

Bedui akasema: "Haya ni kwa Mola Wangu. Ni yepi yangu?" Akajibu: "Sema:

اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي وَارْحَمْنِي وَاعْفُنِي وَارْزُقْنِي

"Ee Allaah! Nisamehe, nirahamu, niongoze, nipe afya na uniruzuku."

14- Amesema Mtume (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam):

"Nilikutana na Ibraahiyim usiku wa Israa' na Mi'raaj. Akasema: "Ee Muhammad! Wafikishie Ummah wako salamu na waeleze kwamba Pepo ina udongo mzuri na maji matamu na ardhi yake ni bapa na shamba yake ni:

سُبْحَانَ اللَّهِ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَاللَّهُ أَكْبَرُ

"Ametakasika Allaah, himdi zote ni za Allaah, hakuna mola anayestahiki kuabudiwa kwa haki isipokuwa Allaah na Allaah ni Mkubwa"."

15- Amesema Mtume (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam):

"Nisikueleze hazina mionganini mwa hazina za Peponi?" Nikasema: "Ndio, ewe Mtume wa Allaah." Akasema: "Sema:

لَا حُولَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ

"Hapana mabadiliko wala uwezo kwa msaada wa Allaah."

04. Kumdhukuru Allaah (Ta'ala) mwanzoni wa asubuhi

Allaah (Ta'ala) Anasema:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اذْكُرُوا اللَّهَ ذِكْرًا كَثِيرًا وَسَبِّحُوهُ بُكْرَةً وَأَصِيلًا

“Enyi mlionamini! Mdhukuruni Allaah kwa dhikri ya wingi. Na Mtakaseni asubuhi na jioni.” (al-Ahzaab 33 : 41-42)

“*al-Aswiylah*” maana yake ni kipindi cha baina ya ‘Aswr na Maghrib. Allaah (Ta'ala) Amesema:

وَادْكُرْ رَبَّكَ فِي نَفْسِكَ تَضَرُّعًا وَخِيفَةً وَدُونَ الْجُهْرِ مِنَ الْقَوْلِ بِالْعُدُوِّ وَالْأَصَالِ وَلَا تَكُنْ مِنَ الْغَافِلِينَ

“Na mdhukuru Mola wako katika nafsi yako kwa unyenyekevu na kwa khofu na si kwa jahara (kunyanya sauti) katika kauli asubuhi na jioni; na wala usiwe mionganoni mwa walioghafilika.” (al-Araaf 07 : 205)

فَاصْبِرْ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَاسْتَعْفِرْ لِدُنِّيَّكَ وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ بِالْعَشِيِّ وَالْإِبْكَارِ

“Basi subiri, hakika ahadi ya Allaah ni haki, na omba maghfirah kwa dhambi zako, na msabbih Mola wako kwa Sifa njema jioni na asubuhi.” (Ghaafir 35 : 55)

فَاصْبِرْ عَلَىٰ مَا يَقُولُونَ وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ قَبْلَ طُلُوعِ الشَّمْسِ وَقَبْلَ الْغُرُوبِ

“Subiri juu ya yale wanayoyasema, na msabbih kwa Sifa njema Mola wako kabla ya kuchomoza (kwa) jua na kabla ya kuchwa.” (Qaaf 50 : 39)

وَلَا تَطْرِدِ الَّذِينَ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ بِالْعَدَاءِ وَالْعَشِيِّ يُرِيدُونَ وَجْهَهُ

“Na wala usiwafukuze wale ambao wanamwomba Mola wao asubuhi na jioni wanataka Uso Wake.” (al-An'aam 27 : 52)

فَأَوْحِيٌ إِلَيْهِمْ أَن سَبِّحُوا بُكْرَةً وَعَشِيًّا

“Akawaashiria (kwa vile hakuweza kusema) kwamba “Msabihini

(Allaah) asubuhi na jioni.” (Maryam 19 : 11)

وَمِنَ اللَّيْلِ فَسَبِّحْهُ وَإِذْبَارَ النُّجُومِ

“Na katika usiku msabbih na zinapokuchwa nyota.” (at-Twuur:49)

فَسُبْحَانَ اللَّهِ حِينَ تُمْسُونَ وَحِينَ تُصْبِحُونَ

“Basi Subhaana Allaah (Ametakasika Allaah) wakati mnapoingia jioni na mnapoingia asubuhi.” (ar-Ruum 30 : 17)

وَأَقِمِ الصَّلَاةَ طَرِيقَ النَّهَارِ وَرُكْعًا مِنَ اللَّيْلِ ﴿٤﴾ إِنَّ الْحُسْنَاتِ يُدْهِنُ السَّيْئَاتِ

“Na simamisha Swalaah (katika) ncha mbili za mchana na sehemu ya kwanza ya usiku; hakika mema yanaondosha.” (Huud 12 : 114)

16- Amesema Mtume (Swalla Allaahu ‘alayhi wa sallam):

“Mwenye kusema pale kunapoingia asubuhi na kunapoingia jioni:

سبحان الله وبحمده

“Ametakasika Allaah na himdi zote ni Zake.”

mara mia hakuna yejote atayekuja siku ya Qiyaamah na kitu bora kuliko hicho isipokuwa mtu ambaye amesema mfano wa aloyasema au zaidi.”

17- Mtume (Swalla Allaahu ‘alayhi wa sallam) inapoingia jioni alikuwa akusema:

أَمْسَيْنَا وَأَمْسَى الْمَلَكُ اللَّهُ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ، رَبُّ أَسْأَلُكَ خَيْرَ مَا فِي هَذِهِ اللَّيْلَةِ وَخَيْرَ مَا بَعْدَهَا ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ هَذِهِ اللَّيْلَةِ وَشَرِّ مَا بَعْدَهَا ، رَبِّ أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْكَسَلِ وَسُوءِ الْكِبَرِ ، رَبِّ أَعُوذُ بِكَ مِنْ عَذَابٍ فِي النَّارِ وَعَذَابٍ فِي الْقَبْرِ

“Tumeingia wakati wa jioni na umekuwa Ufalme ni wa Allaah na himdi zote ni Zake Allaah. Hapana mola mwenye haki ya kuabudiwa isipokuwa Allaah, hali yakuwa ni Mmoja asiyekuwa na mshirika.

Niwake Ufalme na nizake sifa njema na Yeye juu ya kila kitu ni Muweza. Ee Mola! Nakuomba kheri ya usiku huu wa leo na kheri ya baada yake. Ninajikinga Kwako kutokana na shari ya usiku huu wa leo na shari ya baada yake. Ee Mola! Najikinga Kwako kutokana na uvivu na ubaya wa uzee (uzee ubaya). Ee Mola! Najikinga Kwako kutokana na adhabu ya Moto na adhabu ya kaburi.”

Alikuwa akisema kunapoingia asubuhi:

أَصْبَحْنَا وَأَصْبَحَ الْمُلْكُ لِلّهِ ...

“Tumeingia wakati wa asubuhi na umekuwa Ufalme ni wa Allaah... ”

18- `Abdullaah bin Khubayb amesema:

“Tulitoka katika usiku wenye kunyesha na giza kali ili kumuomba Mtume (Swalla Allaahu `alayhi wa sallam) atuombee. Tulipomuwahi akasema: “Sema.” Sikusema kitu. Akasema: “Sema.” Sikusema kitu. Akasema: “Sema.” Nikasema: “Ee Mtume wa Allaah! Niseme nini?” Akasema: “Soma mara tatu: “Qul huwallahu ahad” na Suurat al-Falaq na an-Naas kunapoingia jioni na asubuhi itakulinda kutokana na kila kitu.”

19- Mtume (Swalla Allaahu `alayhi wa sallam) alikuwa akiwafunza Maswahabah zake kusema:

“Anapoamka mmoja wenu na aseme:

اللَّهُمَّ إِنَّا أَصْبَحْنَا وَبِكَ أَمْسَيْنَا وَبِكَ نَحْيٌ وَبِكَ مَوْتٌ وَإِلَيْكَ النُّشُورُ وَإِذَا أَمْسَى فَلِيُقْلِنَ اللَّهُمَّ بِكَ أَمْسَيْنَا وَبِكَ
أَصْبَحْنَا وَبِكَ نَحْيٌ وَبِكَ مَوْتٌ وَإِلَيْكَ المصير

“Ee Allaah kwa sababu yako tumeingia katika asubuhi, na kwa ajili yako tumeingia jioni, na kwa ajili yako ndio tumekuwa hai, na kwa ajili yako tutakufa na Kwako tutafuliwa.” Na kunapoingia jioni na anasema: “Ee Allaah kwa ajili yako tumefika jioni, na kwa ajili yako tumefika asubuhi, na kwa ajili yako tuko hai na kwa ajili yako tutakufa na ni Kwako tu marejeo.”

20- Mtume (Swalla Allaahu `alayhi wa sallam) amesema:

“Bwana wa Du`aa ya msamaha ni:

اللَّهُمَّ أَنْتَ رَبِّي لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ خَلَقْتَنِي وَأَنَا عَبْدُكَ وَأَنَا عَلَى عَهْدِكَ وَوَعْدُكَ مَا اسْتَطَعْتُ أَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرٍّ مَا
صَنَعْتُ أَبْوءُ لَكَ بِنِعْمَتِكَ عَلَيَّ وَأَبْوءُ بِدَنْيَي فَاغْفِرْ لِي فِيْنَهُ لَا يَغْفِرُ الذُّنُوبُ إِلَّا أَنْتَ

“Ee Allaah! Wewe ni Mola wangu. Hapana mola mwenye haki ya kuabudiwa isipokuwa Wewe. Umeniumba mimi na mimi ni mja wako. Nami niko juu ya ahadi Yako na agano lako kiasi cha uwezo wangu. Najikinga Kwako kutokana na shari ya nilichokifanya. Nakiri Kwako kwa kunineemesha. Nakiri kwa madhambi yangu, basi nakuomba unisamehe kwani hasamehi madhambi isipokuwa Wewe.”

Mwenye kuisoma pindi inapoingia jioni na akafa usiku huo huo anaingia Peponi. Mwenye kuisoma pindi inapoingia asubuhi na akafa mchana huo huo anaingia Peponi.

21- Abu Bakr asw-Swiddiyq (Radhiya Allaahu 'anhu) ameeleza ya kwamba Mtume (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) amesema:

“Sema:

اللَّهُمَّ عَالَمُ الْعَيْبِ وَالشَّهَادَةِ فَاطِرُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ رَبُّ كُلِّ شَيْءٍ وَمَلِيكُهُ أَشْهَدُ أَنَّ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ أَعُوذُ بِكَ مِنْ
شَرِّ نَفْسِي وَشَرِّ الشَّيْطَانِ وَشَرِّ كُلِّ إِنْسَانٍ

“Ee Allaah! Wewe ni Mjuzi wa yaliyofichika na yaliyowazi. Wewe ni Muumba wa mbingu na ardhi. Wewe ni Mola wa kila kitu na Mfalme wake. Nashuhudia kwamba hapana mola mwenye haki ya kuabudiwa isipokuwa Wewe. Najilinda Kwako kutokana na shari ya nafsi yangu na shari ya Shaytwaan na shirki yake.”

Katika upokezi mwingine:

وَأَنْ أَقْتَرِفَ عَلَى نَفْسِي سُوءًا أَوْ أَجْزَرَهُ عَلَى مُسْلِمٍ

“Na kujichumia uovu kwa nafsi yangu au kumletea Muislamu.”

Sema hivyo unapoamka asubuhi na unapoenda jioni na pindi unapoenda kulala.”

22- Mtume wa Allaah (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) amesema:

“Hakuna mja yejote anayesema mara tatu kila siku asubuhi na jioni:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ لَا يَضُرُّ مَعَ اسْبِهِ شَيْءٌ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاوَاتِ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ

"Kwa jina la Allaah ambaye hakidhuru kwa jina Lake kitu chochote kile kilicho ardhini wala mbinguni, Naye ni Msikivu na ni Mjuzi."

isipokuwa hakuna chochote kitachomdhuru."

23- Mtume (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) alikuwa haachi kuomba Du'aa hizi inapoingia asubuhi na jioni:

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ الْعَافِيَةَ فِي الدُّنْيَا وَالآخِرَةِ اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ الْعَفْوَ وَالْعَافِيَةَ فِي دِينِي وَدُنْيَايِ وَأَهْلِي وَمَالِي اللَّهُمَّ اسْتُرْ عَوْزَاتِي وَآمِنْ رَوْعَاتِي اللَّهُمَّ احْفَظْنِي بَيْنَ يَدَيِّ وَمِنْ خَلْفِي وَعَنْ يَمِينِي وَعَنْ شَمَائِلِي وَمِنْ فَوْقِي وَأَعُوذُ بِعَظَمَتِكَ أَنْ أُعْتَالَ مِنْ تَحْتِ

"Ee Allaah! Nakuomba msamaha na afya duniani na Aakhirah. Ee Allaah! Hakika mimi nakuomba msamaha na afya katika Dini yangu, dunia yangu, familia yangu na mali yangu. Ee Allaah! Nisitiri aibu zangu na unitulize khofu yangu. Ee Allaah! Nihifadhi mbele yangu, nyuma yangu, kulia kwangu, kushoto kwangu na juu yangu. Najilinda kwa utukufu Wako kwa kuuawa chini yangu."

05. Du'aa wakati wa kulala

24- Mtume (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) alipokuwa anataka kulala alikuwa akisema:

بِاسْمِكَ اللَّهُمَّ أَمُورُثُ وَأَخْيَرُ

"Kwa jina Lako, Ee Allaah ninakufa na ninakuwa hai."

Wakati anapoamka kutoka usingizini anasema:

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَخْيَانَا بَعْدَ مَا أَمَانَنَا وَإِلَيْهِ النُّشُورُ

"Himdi zote ni Zake Allaah ambaye Ametupa uhai baada ya kutufisha na Kwako tutafufuliwa."

25- Mtume (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) alipokuwa akilala kila usiku alikuwa akikusanya vitanga vyake, akivitemea cheche za mate na akisoma ndani yake: "Qul huwaAllaahu ahad", "Qul a'udhubi Rabbil-Falaq" na "Qul a'udhubi Rabbin-Naas". Kisha anajipangusa navyo mwili wake kadri na anavyoweza. Akianza kwa kichwa chake, uso wake na sehemu ya mbele ya mwili wake. Alikuwa akifanya hivyo mara tatu."

26- Abu Hurayrah (Radhiya Allaahu 'anhu) ameeleza kwamba kuna mtu alimjia kila usiku na anataka Swadaqah ambayo Mtume (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) alikuwa amemuachia aichunge. Usiku wa tatu akasema: "Nitakupeleka kwa Mtume wa Allaah (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam)." Akasema: "Niache. Nitakufunza maneno ambayo Allaah Atakunufaisha nayo. Unapolala soma Aayah ya Kursiy yote:

اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ ...

"Hakuna mola anayeabudiwa kwa haki isipokuwa Yeye. Aliyehai daima, Msimamizi wa kila kitu..."

Allaah Ataendelea kukuhifadhi na hakukaribii Shaytwaan mpaka asubuhi." Akasema (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam): "Amekwambia kweli na yeye ni muongo."

27- Mtume (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) amesema:

"Mwenye kusoma usiku Aayah mbili za mwisho wa Suurat al-Baqarah zitamlinda."

28- Mtume wa Allaah (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) amesema:

"Pindi mmoja wenu anapoamka kutoka kitandani mwake kisha akarejea kisha akarudi basi akikukute kitanda kwa shuka yake mara tatu. Kwani hajui kilicho kuja baada yake. Na Akilala aseme:

بِاسْمِكَ رَبِّي وَضَعْتُ جَنْبِي ، وَبِكَ أَرْفَعُهُ ، فَإِنْ أَمْسَكْتَ نَفْسِي فَارْحَمْهَا ، وَإِنْ أَرْسَلْتَهَا فَاخْفَظْهَا بِمَا
تَحْفَظُ بِهِ عِبَادُكَ الصَّالِحِينَ

"Kwa jina Lako, Mola Wangu, nimeweka ubavu wangu na kwa ajili Yako nitaunyanya. Ukiichukua nafsi yangu basi irehemu na ukiirudisha basi ihifadhi kwa kile unachowahifadhi nacho waja wako wema."

Katika upokezi mwingine:

Anapoamka mmoja wenu basi na aseme:

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي عَافَانِي فِي جَسَدِي وَرَدَّ عَلَيَّ رُوحِي وَأَذْنَنِي بِذِكْرِهِ

"Himdi zote ni Zake Allaah ambaye Ameniafu katika mwili wangu, Amenirudishia roho yangu na kunifanya mimi kumdhukuru."

29- Amesema (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) kumwambia 'Aliy na Faatwimah:

"Je, nisiwaeleze kilicho kheri kwenu kuliko mtumishi? Mnapolala kitandani mwenu semenii: "Subhaan Allaah" mara thelathini na tatu, "al-Hamdu lillaah" mara thelathini na tatu na "Allaahu Akbar" mara thelathini na nne."

'Aliy amesema:

"Sikuacha kuisoma tangu nilipoisikia kutoka kwa Mtume wa Allaah (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam)." Aliambiwa: "Hata wakati wa usiku wa Swiffiyn?" Akasema: "Hata wakati wa usiku wa Swiffiyn."

30- Wakati Mtume (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) alipokuwa anataka kulala alikuwa akiweka mkono wake wa kulia chini ya shavu lake na anasema:

اللَّهُمَّ قِنِي عَذَابَكَ يَوْمَ تَبْعَثُ عِبَادَكَ

“Ee Allaah! Nikinge kutokana na adhabu Yako siku ambayo Utawafufua waja Wako.”

31- Mtume (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) alikuwa akisema pindi anapolala kitandani mwake:

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَطْعَمَنَا وَسَقَانَا وَكَفَانَا، وَآوَانَا، فَكَمْ مِنْ لَا كَافِ لَهُ وَلَا مُؤْوِيَ

“Himdi zote ni Zake Allaah ambaye ametulisha, ametunywesha, akatutosheleza na akatuhifadhi. Ni wangapi ambao hawana wa kuwatosheleza wala wa kuwahifadhi?”

32- Mtume (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) alimuamrisha mtu anapolala aseme:

اللَّهُمَّ أَنْتَ خَلَقْتَ نَفْسِي وَأَنْتَ تَنَوَّفَاهَا لَكَ مَائِنَهَا وَخَيْرَاهَا إِنْ أَحْيِيهَا فَاحْفَظْهَا وَإِنْ أَمْتَهَا فَاغْفِرْ لَهَا اللَّهُمَّ إِنِّي
أَسْأَلُكَ الْعَافِيَةَ

“Ee Allaah! Hakika Wewe umeiumba nafsi yangu nawe utaiua. Uhai wake na kufa kwake uko Kwako. Ukiipa uhai basi ihifadhi, na Ukiifisha (ukiiua) basi isamehe. Ee Allaah! Hakika mimi nakuomba afya njema.”

33- Alikuwa (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) akisema wakati anapolala kitandani mwake:

اللَّهُمَّ رَبَّ السَّمَاوَاتِ وَرَبَّ الْأَرْضِ وَرَبَّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ رَبَّنَا وَرَبَّ كُلِّ شَيْءٍ فَالْقِبْلَةُ وَالنُّورُ وَمَنْزِلُ التَّوْرَةِ
وَالْإِنجِيلِ وَالْفُرْقَانِ أَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ كُلِّ ذِي شَرٍّ أَنْتَ آخِذُ بِنَاصِيَتِهِ أَنْتَ الْأَوَّلُ فَلَيْسَ قَبْلَكَ شَيْءٌ وَأَنْتَ الْآخِرُ
فَلَيْسَ بَعْدَكَ شَيْءٌ وَأَنْتَ الْبَاطِنُ فَلَيْسَ دُونَكَ شَيْءٌ افْضِ عَنَّا الدِّينَ وَاغْنِنَا مِنَ الْفَقْرِ

“Ee Allaah! Mola wa mbingu saba na Mola wa 'Arshi tukufu! Mola Wetu na Mola wa kila kitu Mwenye kuichanua tembe ya mbegu na kokwa na Alieteremsha Tawrat, Injiyl na Furqaan. Najikinga Kwako kutokana na shari ya kila kitu ambacho Wewe ndiye mwenye kukamata utosi wake. Ee Allaah! Wewe ndiye wa Mwanzo; hakuna kabla yako kitu. Wewe ndiye wa Mwisho; hakuna baada yako kitu. Na Wewe ndiye *adh-Dhwaahir*; hakuna juu Yako kitu chochote. Na Wewe

ndiye al-Baatwin; hakuna kilicho karibu zaidi kuliko Wewe. Tulipie madeni yetu na utuepushe na ufakiri.”

34- Mtume wa Allaah (Swalla Allaahu ‘alayhi wa sallam) amesema:

“Unapokuja mahala pako pa kulala tawadha kama unavyotawadha kwa ajili ya Swalah. Kisha lalia upande wako wa kulia na useme:

اللَّهُمَّ أَسْلَمْتُ نَفْسِي إِلَيْكَ وَوَجْهِي وَجْهِي إِلَيْكَ وَأَجَاءَتُ أُمْرِي إِلَيْكَ وَفُوِّضْتُ أُمْرِي إِلَيْكَ وَأَجَاءَ ظَهْرِي إِلَيْكَ رَغْبَةً وَرَهْبَةً إِلَيْكَ
لَا مَلْجَأَ وَلَا مَنْحَا مِنْكَ إِلَّا إِلَيْكَ. آمَنْتُ بِكَاتِبِكَ الَّذِي أَنْزَلْتَ وَبِنَبِيِّكَ الَّذِي أَرْسَلْتَ

“Ee Allaah! Nimeisalimisha nafsi yangu Kwako. Nimeuelekeza uso wangu Kwako. Nimekuachia mambo yangu Wewe. Nimeutegemeza mgongo wangu Kwako. Nafanya hivyo kwa matarajio na kwa kukuogopa. Hapana sehemu ya kukimbilia wala ya kujiokoa ila Kwako. Nimekiamini kitabu Chako ulichokiteremsha na Mtume Wako Uliyemtuma.”

Ukifa usiku huo basi umekufa juu ya maumbile ya asli. Fanya ndio ya mwisho unayosema.”

06. Du'aa wakati wa kumka usiku (kushtuka)

35- Mtume (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) amesema:

"Mwenye kuamka usiku na akasema:

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ الْحَمْدُ لِلَّهِ وَسُبْحَانَ اللَّهِ وَلَا إِلَهَ إِلَّا
اللَّهُ وَاللَّهُ أَكْبَرُ وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ

"Hapana mola mwenye haki ya kuabudiwa isipokuwa Allaah, Mmoja asiyekuwa na mshirika. Ana ufalme na himdi na Yeye juu ya kila kitu ni Muweza. Himdi zote ni za Allaah. Ametakasika Allaah. Hapana mola mwenye haki ya kuabudiwa isipokuwa Allaah. Allaah ni Mkubwa. Hapana mabadiliko wala uwezo isipokuwa kwa msaada wa Allaah, Mwenye enzi ya nguvu Asiyeshindika daima na Mwenye hekima wa yote daima." Halafu akasema:

اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي

"Ee Allaah! Nisamehe" au akaomba Du'aa, huitikiwa. Akitawadha na kuswali basi Swalah yake hukubaliwa."

36- Mtume wa Allaah (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) amesema:

"Anayelala kitandani mwake hali ya kuwa ni mwenye Twahara na akamdhukuru Allaah (Ta'ala) mpaka pale anaposinzia hatojigeuza wakati hata mmoja usiku akimuomba Allaah kitu cha kheri duniani na Aakhirah isipokuwa Allaah Atampa nacho."

37- Mtume (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) amesema:

"Wakati atapoamka mmoja wenu na aseme:

الحمد لله الذي عافاني في جسدي ورد علي روحني وأذن لي بذكره

"Himdi zote ni Zake Allaah ambaye Ameupa afya mwili wangu, Amenirudishia roho yangu na Kunifanya kumdhukuru."

38- Mtume wa Allaah (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) wakati wa woga aliwafunza kusema:

أَعُوذُ بِكَلِمَاتِ اللَّهِ التَّامَّاتِ مِنْ عَصْبَيْهِ وَعِقَابِهِ وَمِنْ شَرِّ عِبَادِهِ وَمِنْ هَمَزَاتِ الشَّيَّاطِينِ وَأَنْ يَخْضُرُونَ

"Najikinga kwa Maneno ya Allaah yaliyokamilika kutokana na Ghadhabu Zake, adhabu Zake na kutokana na shari za waja Wake na kutokana na upulizaji wa Shaytwaan na kila aliyekaribu kwa upande wake."

07. Anachotakiwa kufanya mwenye kuota

39- Abu Salamah bin 'Abdir-Rahmaan ameeleza kwamba amemsikia Abu Qataadah bin Rab'iy akisema kwamba amemsikia Mtume wa Allaah (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) amesema:

"Ndoto njema inatoka kwa Allaah na ndoto mbaya inatoka kwa Shaytwaan. Mmoja wenu akiona ndoto mbaya apulize kushotoni kwake mara tatu wakati atapoamka na amuombe Allaah kinga kutokana na shari yake. Haitomdhuru Allaah Akipenda."

Abu Salamah amesema:

"Nilikuwa naona ndoto ambazo ni nzito kwangu kuliko jibali. Baada ya kusikia Hadiyth hii sikuwa nazijali."

Katika upokezi mwingine amesema:

"Nilikuwa naona ndoto ambazo zinanitia wasiwasi mpaka nilipomsikia Abu Qataadah akisema: "Nilikuwa nikiona ndoto ambazo zinanifanya kuwa mgonjwa mpaka nilipomsikia Mtume wa Allaah (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) akisema:

"Ndoto njema inatoka kwa Allaah na ndoto mbaya inatoka kwa Shaytwaan. Mmoja wenu akiona ndoto mbaya apulize kushotoni kwake mara tatu wakati atapoamka na amuombe Allaah kinga kutokana na shari yake. Haitomdhuru Allaah Akipenda."

40- Mtume wa Allaah (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) amesema:

"Mmoja wenu akiona ndoto mbaya basi na apulize kushotoni kwake mara tatu, amuombe Allaah kinga kutokana na Shaytwaan mara tatu na abadili upande aliokuwa amelalia."

08. Fadhila ya 'ibaadah za usiku

Amesema Allaah (Ta'ala):

يَا أَيُّهَا الْمُزَمِّلُ قُمِ اللَّيْلَ إِلَّا فَلِيلًا نِصْفَهُ أَوْ انْفُصْ مِنْهُ قَلِيلًا أَوْ زِدْ عَلَيْهِ وَرَبِّ الْقُرْآنَ تَرْتِيلًا إِنَّا سَنُلْقِي عَلَيْكَ قَوْلًا
ثَقِيلًا

"Ee uliyejifunika. Simama (kuswali) usiku kucha isipokuwa (muda) mdogo tu. Nusu yake, au ipunguze kidogo. Au izidishe, na soma Qur-aan kwa *Tartiyl* (ipasavyo kwa polepole na sauti nzuri). Hakika Sisi Tutaweka juu yako kauli nzito." (al-Muzammil 73 : 01-05)

وَمِنَ اللَّيْلِ فَتَهَجَّدْ بِهِ نَافِلَةً لَّكَ عَسَى أَنْ يَعْثَلَكَ رَبُّكَ مَقَامًا حَمْمُودًا

"Na katika usiku, amka ufanye 'ibaadah nayo (Qur-aan katika Swalaah ya Tahajjud) ninaafilah (Sunnah ziada) kwako. Huenda Mola wako Akakuinua cheo kinachosifika." (al-Israa' 17 : 79)

وَمِنَ اللَّيْلِ فَاسْجُدْ لَهُ وَسَبِّحْ لَيْلًا طَوِيلًا

"Na katika usiku, msujudie na mtakase usiku (muda) mrefu." (ad-Dahr 76 : 26)

41- Mtume (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) amesema:

"Mola Wetu Hushuka kila usiku katika mbingu ya dunia pindi kunapobaki theluthi ya usiku ya mwisho na Anasema: "Ni nani mwenye kuniomba nimuitikie? Ni nani mwenye kuniomba nimpe? Ni nani mwenye kuniomba msamaha nimsamehe?"

42- Mtume (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) amesema:

"Mja anakuwa karibu zaidi na Mola Wake theluthi ya mwisho ya usiku. Ukiweza kuwa mionganini mwa wanaomdhukuru Allaah katika wakati kama huo, basi fanya hivyo."

43- Mtume (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) amesema:

"Hakika usiku kuna saa ambayo hakuna Muislamu yeote anayemuomba Allaah ('Azza wa Jalla) kheri katika mambo ya dunia au Aakhirah isipokuwa Anampa nacho. Hilo huwa katika kila usiku:

وَالْمُسْتَغْفِرِينَ بِالْأَسْحَارِ

"Na watoaji na waombao maghfirah kabla ya Alfajiri." (al-'Imraan 03 : 17)

09. Du'aa wakati wa kutoka nyumbani

44- Mtume (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) amesema:

"Yule mwenye kusema wakati anapotoka nyumbani:

بِسْمِ اللَّهِ تَوَكَّلْتُ عَلَى اللَّهِ وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ تَعَالَى

"Kwa jina la Allaah. Ninamtegemea Allaah. Hapana mabadiliko wala uwezo isipokuwa kwa msaada wa Allaah (Ta'ala) mwambie: "Umekingwa, umelindwa na kuongozwa." Ataokolewa na Shaytwaan na kumwambia Shaytwaan mwengine: "Utamfanya nini mtu ambaye ameongozwa, amekingwa na amelindwa?"

45- Ummu Salamat (Radhiya Allaahu 'anha) amesema:

Mtume wa Allaah (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) hajawahi kutoka nyumbani isipokuwa alikuwa anaangalia juu mbinguni na kusema:

اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ أَنْ أَضِلَّ أَوْ أُزَلَّ أَوْ أَظْلِمَ أَوْ أَجْهَلَ أَوْ يُنْجِهَلَ عَلَيَّ

"Ee Allaah! Najikinga Kwako kutokana na kupotea au kupoteza, kuteleza au kumtelezesha mtu, kudhulamu au kudhulumiwa, kuwa mjinga au kufanywa mjinga."

10. Du'aa ya kuingia nyumbani na wakati wa kula

46- Mtume (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) amesema:

"Pindi mtu anapoingia nyumbani na akamtaja Allaah (Ta'ala) wakati anapoingia na wakati wa kula Shaytwaan husema: "Hamna pa kulala wala chakula." Akiingia pasina kumtaja Allaah (Ta'ala) Shaytwaan husema: "Mmepata pa kulala." Na ikiwa hakumtaja Allaah (Ta'ala) wakati wa kula husema: "Mmepata pa kulala na chakula."

47- Mtume (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) amesema:

"Ewe mwanangu! Unapoingia (nyumbani) kwa ahli zako toa *Salaam*. Inakuwa ni baraka kwako na kwa familia yako."

11. Du'aa ya kuingia Msikitini

48- Mtume wa Allaah (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) alikuwa akisema wakati anapoingia Msikitini:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

"Kwa jina la Allaah. Allaah! Mtaje Allaah katika ulimwengu wa juu."

Wakati anapotoka alikuwa akisema:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

"Kwa jina la Allaah. Ee Allaah! Mtaje Allaah katika ulimwengu wa juu."

49- Mtume wa Allaah (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) amesema:

"Mmoja wenu anapoingia Msikitini amswalie Mtume (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) na aseme:

اللَّهُمَّ افْتَحْ لِي أَبْوَابَ رَحْمَتِكَ

"Allaah! Nifungulie milango ya Rahmah Zako."

Wakati anapotoka aseme:

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ مِنْ فَضْلِكَ

"Allaah! Ninakuomba fadhila Zako."

Katika upokezi mwingine asalimu wakati wa kutoka.

50- Mtume (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) wakati akiingia Msikitini alikuwa akisema:

أَعُوذُ بِاللَّهِ الْعَظِيمِ وَبِرَجْهِهِ الْكَرِيمِ وَبِسُلْطَانِهِ الْقَدِيمِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ

"Najikinga na Allaah, Mtukufu, na kwa Uso Wake Mtukufu na kwa utawala Wake wa milele kutokana na Shaytwaan Aliyewekwa mbali na Rahmah za Allaah."

Akasema:

"Akisema hivo Shaytwaan husema: "Amehfadhiwa na mimi siku iliobaki."

12. Adhaana na mwenye kuisikia

51- Mtume wa Allaah (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) amesema:

"Lau watu wangelijua kuna nini katika adhaana na katika safu ya kwanza na kisha wasipate namna ya kwenda isipokuwa kwa kutambaa, basi angelitambaa."

52- Mtume (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) amesema:

"Wakati kunaponadiwa kwa ajili ya Swalah Shaytwaan hugeuka na kuachia pumzi ili asiweze kusikia adhaana. Wakati adhaana inapokwisha hurudi. Wakati kunapokimiwa kwa ajili ya Swalah hugeuka. Wakati kunapomalizwa kukimiwa hurudi. Hutembea kati ya mtu na nafsi yake na kumwambia: "Fikiria kadhaa! Fikiria kadhaa!" Anamfanya kufikiria vitu ambavyo amesahau mpaka mwishoni asahau ameswali ngapi."

53- Mtume wa Allaah (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) amesema:

"Hakuna jini wala mwanaadamu anayesikia sauti ya muadhini isipokuwa atamshuhudilia siku ya Qiyaamah."

54- Mtume (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) amesema:

"Mnapomsikia muadhini semeni kama anavyosema."

55- Mtume (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) amesema:

"Mnapomsikia muadhini semeni kama anavyosema. Kisha niswalieni. Kwani yule anayeniswalia *Swalah* mara moja Allaah Anamswalia *Swalah* kumi kwa hilo. Halafu niombeeni *Wasiylah*. Hakika ni manzilah Peponi ambayo itapata mmoja katika waja wa Allaah. Ninataraji itakuwa mimi. Atayeniombea *Wasiylah* atapata *Shafaa'ah* (uombezi) wangu."

56- Mtume wa Allaah (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) amesema:

"Muadhini anaposema:

الله أكْبَرُ الله أكْبَرُ

“Allaah ni Mkubwa, Allaah ni Mkubwa” basi mmoja wenu aseme:

الله أَكْبَرُ اللَّهُ أَكْبَرُ

“Allaah ni Mkubwa, Allaah ni Mkubwa” na halafu anaposema:

أَشْهُدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ

“Nashuhudia kwamba hapana mola mwenye haki ya kuabudiwa isipokuwa Allaah” na aseme:

أَشْهُدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ

“Nashuhudia kwamba hapana mola mwenye haki ya kuabudiwa isipokuwa Allaah” na halafu anaposema:

أَشْهُدُ أَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولَ اللَّهِ

“Nashuhudia kwamba Muhammad ni Mtume wa Allaah” na aseme:

أَشْهُدُ أَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولَ اللَّهِ

“Nashuhudia kwamba Muhammad ni Mtume wa Allaah” na halafu anaposema:

حَيٌّ عَلَى الصَّلَاةِ

“Njooni katika Swalah” na aseme:

لَا حُوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ

“Hapana mabadiliko wala uwezo isipokuwa kwa msaada wa Allaah” na halafu anaposema:

حَيٌّ عَلَى الْفَلَاحِ

“Njooni katika mafanikio” na aseme:

لَا حُوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ

“Hapana mabadiliko wala uwezo isipokuwa kwa msaada wa Allaah” na halafu anaposema:

الله أَكْبَرُ الله أَكْبَرُ

“Allaah ni Mkubwa, Allaah ni Mkubwa” na aseme:

الله أَكْبَرُ الله أَكْبَرُ

“Allaah ni Mkubwa, Allaah ni Mkubwa” na halafu anaposema:

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ

“Hapana mola anayeabudiwa kwa haki isipokuwa Allaah” na aseme:

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ

“Hapana mola anayeabudiwa kwa haki isipokuwa Allaah” kutoka moyoni mwake, ataingia Peponi.”

57- Mtume wa Allaah (Swalla Allaahu ‘alayhi wa sallam) amesema:

“Anayesema pale anaposikia adhaana:

اللَّهُمَّ رَبَّ هَذِهِ الدَّعْوَةِ التَّامَّةِ وَالصَّلَاةِ الْقَائِمَةِ آتِيْ مُحَمَّدًا الْوَسِيلَةَ وَالْفَضِيلَةَ وَابْعَثْنِي مَقَامًا مَحْمُودًا الَّذِي وَعَدْتَنِي

“Ee Allaah, Mola wa mwito huu uliotimia na Swalah iliosimama! Mpe Mtume Wasiylah na fadhila. Mfikishe daraja yenye kusifiwa ambayo umemuuahidi.”

atapata *Shafaa’ah* (uombezi) wangu siku ya Qiyaamah.”

58- ‘Abdullaah bin ‘Umar (Radhiya Allaahu ‘anhumaa) ameeleza kwamba watu wawili walisema:

“Ee Mtume wa Allaah! Waadhibini ni wabora kuliko sisi.” Hivyo akasema: “**Semeni kama wanavyosema. Wakati unapomaliza omba na utaitikiwa”.**”

59- Mtume wa Allaah (Swalla Allaahu ‘alayhi wa sallam) amesema:

“Du‘aa hairudishwi baina ya adhaana na Iqaamah.”

60- Sahl bin Sa‘d (Radhiya Allaahu ‘anhu) ameeleza kwamba Mtume wa Allaah (Swalla Allaahu ‘alayhi wa sallam) amesema:

**"Mambo mawili hayarudishwi - au ni mara chache yanarudishwa:
Du'aa wakati wa adhaana na wakati wa matatizo ambapo watu
wanachinjana wao kwa wao."**

13. Du'aa ya kufungulia Swalah

61- Baada ya Mtume wa Allaah (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) kufungua Swalah alikuwa akinyamaza kidogo kabla ya kuanza kusoma. Abu Hurayrah akasema: "Ee Mtume wa Allaah! Namtoa kafara baba na mama yangu. Nini unachosoma wakati unapokuwa kimya baina ya Takbiyr na kisomo?" Akasema: "Ninasema:

اللَّهُمَّ بَاعِدْ بَيْنِي وَبَيْنَ خَطَايَايِّ كَمَا بَاعَدْتَ بَيْنَ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ اللَّهُمَّ نَفَّنِي مِنْ خَطَايَايِّ كَمَا يُنَفَّى التَّوْبُ
الْأَبْيَضُ مِنَ الدَّنَسِ اللَّهُمَّ اغْسِلْنِي مِنْ خَطَايَايِّ بِالثَّلْجِ وَالْمَاءِ وَالْبَرْدِ

"Ee Allaah! Niweke mbali mimi na madhambi yangu kama ulivyoweka mbali baina ya mashariki na magharibi. Ee Allaah! Nitakase na madhambi yangu kama inavyotakaswa nguo nyeupe na uchafu. Ee Allaah! Nisafishe na madhambi yangu kwa thelaji, maji na kwa barafu."

62- Jubayr bin Mutw'im ameeleza kwamba amemuona Mtume wa Allaah (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) akisema katika Swalah:

اللَّهُ أَكْبَرُ كِبِيرًا وَالْحَمْدُ لِلَّهِ كَثِيرًا وَسُبْحَانَ اللَّهِ بُكْرَهُ وَأَصْيَالًا ثَلَاثًا أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ مِنْ تَفْخِيمِهِ وَنَفْثِيهِ
وَهُمْ

"Allaah ni Mkubwa kihakika. Himdi nyingi ni Zake Allaah. Ametakasika Allaah, Mola wa viumbe, kutokana na mapungufu asubuhi na jioni. Allaah ni Mkubwa kihakika. Himdi nyingi ni Zake Allaah. Ametakasika Allaah, Mola wa viumbe, kutokana na mapungufu asubuhi na jioni. Allaah ni Mkubwa kihakika. Himdi nyingi ni Zake Allaah. Ametakasika Allaah, Mola wa viumbe, kutokana na mapungufu asubuhi na jioni. Ninajikinga kwa Allaah kutokana na Shaytwaan aliyewekwa mbali na kiburi chake, kupulizia kwake na kutia kwake wasiwasi."

63- 'Aaishah (Radhiya Allaahu 'anha), Abu Sa'iyd al-Khudriy na wengineo wameeleza kwamba Mtume (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) alikuwa akisema wakati anapofungua Swalah:

سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَبِحَمْدِكَ وَتَبَارَكَ اسْمُكَ وَتَعَالَى حُدُوكَ وَلَا إِلَهَ غَيْرُكَ

“Kutakasika ni Kwako, Ee Allaah na himdi zote ni Zako. Limetukuka jina Lako, Utukufu ni Wako, na hapana mwenye haki ya kuabudiwa isipokuwa Wewe.”

64- Imepokelewa kutoka kwa 'Umar (Radhiya Allahu 'anhu) alikuwa akifanya Takbiyr na halafu ndio anasoma Du'aa ya kufungulia Swalah.

65- Mtume wa Allaah (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) alikuwa anaposimama kwa ajili ya Swalah anasema:

وَجَهْتُ وَجْهِي لِلَّذِي فَطَرَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ حَنِيفًا وَمَا أَنَا مِنَ الْمُشْرِكِينَ إِنَّ صَلَاتِي وَنُسُكِي وَمَحْيَايَ وَمَمَاتِي لِلَّهِ
رَبِّ الْعَالَمِينَ لَا شَرِيكَ لَهُ وَبِذَلِكَ أُمِرْتُ وَإِنَّا مِنَ الْمُسْلِمِينَ اللَّهُمَّ أَنْتَ الْمَلِكُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ رَبِّي وَإِنَّا عَبْدُكَ
ظَلَمْتُ نَفْسِي وَاعْتَرَفْتُ بِذَنْبِي فَاغْفِرْ لِي ذُنُوبِي حَمِيعًا فَإِنَّهُ لَا يَغْفِرُ الذُّنُوبَ إِلَّا أَنْتَ وَاهْدِنِي لِأَحْسَنِ الْأَخْلَاقِ لَا
يَهْدِي لِأَحْسَنِهَا إِلَّا أَنْتَ وَاصْرِفْ عَنِّي سَيِّئَهَا إِلَّا أَنْتَ لَبِيكَ وَسَعْدَيْكَ وَالْحَيْرُ كُلُّهُ فِي يَدِيكَ
وَالشَّرُّ لَيْسَ إِلَيْكَ أَنَا بِكَ وَإِلَيْكَ تَبَارِكْتَ وَتَعَالَيْتُ أَسْتَغْفِرُكَ وَأَتُوْبُ إِلَيْكَ

“Nimeuelekeza uso wangu kwa yule ambaye Ameumba mbingu na ardhi, hali ya kumtakasia Yeye Dini yangu na sikuwa mimi ni katika washirikina. Hakika Swalah yangu na kichinjwa changu, uhai wangu na kufa kwangu ni kwa Allaah, Mola wa walimwengu, Yeye asiyekuwa na mshirika; kwa hilo nimeamrishwa na mimi ni katika Waislamu. Ee Allaah! Wewe ndiye Mfalme. Hapana mola mwenye haki ya kuabudiwa isipokuwa Wewe. Wewe ndiye Mola Wangu na mimi ni mja Wako. Nimeidhulumu nafsi yangu. Nimekiri madhambi yangu. Nisamehe madhambi yangu yote. Hakika hakuna mwengine asamehae madhambi isipokuwa Wewe. Niongoze katika tabia njema. Hakuna aongozae katika tabia nzuri isipokuwa Wewe. Niepushe na tabia mbaya. Hakuna mwengine mwenye kuepusha na tabia mbaya isipokuwa Wewe. Naitikia mwito Wako na kufuata maamrisho Yako. Kheri zote ziko Mikononi Mwako. Shari haitoki Kwako. Nimepatikana kwa ajili Yako na ni Wako. Umetakasika na umetukuka. Nakuomba msamaha na ninarejea Kwako.”

66- Wakati Mtume wa Allaah (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) alipokuwa akiamka usiku kwa ajili ya kuswali anafungulia Swalah kwa kusoma:

اللَّهُمَّ رَبَّ جِبْرِيلَ وَمِيكَالَ وَإِسْرَافِيلَ فَاطِرِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ عَالِمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ أَنْتَ تَحْكُمُ بَيْنَ عِبَادِكَ فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ اهْدِنِي لِمَا اخْتَلَفَ فِيهِ مِنَ الْحُقْقِ إِذْنِكَ تَهْدِي مَنْ تَشَاءُ إِلَى صِرَاطِ مُسْتَقِيمٍ

“Ee Allaah! Mola wa Jibriyl, Mikaaiyl na Israafiy! Muumba wa mbingu na ardhi! Wewe ambaye ni Mjuzi wa mambo yenyeye kujificha na yalio ya wazi! [Siku moja] utahukumu baina ya waja Wako katika mambo ambayo walikuwa wakitafautiana! Niongoze mimi katika haki katika yale waliotafautiana kwa idhini Yako - Hakika Wewe unamuongoza umtakae katika njia ilionyoka.”

67- Wakati Mtume wa Allaah (Swalla Allaahu ‘alayhi wa sallam) alipokuwa anasimama katika Swalih sehemu ya mwisho ya usiku alikuwa akisoma:

اللَّهُمَّ لَكَ الْحَمْدُ أَنْتَ نُورُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَنْ فِيهِنَّ وَلَكَ الْحَمْدُ أَنْتَ قَيَّامُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَنْ فِيهِنَّ وَلَكَ الْحَمْدُ أَنْتَ رَبُّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَنْ فِيهِنَّ أَنْتَ الْحَقُّ وَعَدْكَ الْحَقُّ وَقُولُكَ الْحَقُّ وَلِقَاؤُكَ حَقٌّ وَالجَنَّةُ حَقٌّ وَالنَّارُ حَقٌّ وَالنَّبِيُّونَ حَقٌّ وَمُحَمَّدٌ حَقٌّ وَالسَّاعَةُ حَقٌّ اللَّهُمَّ لَكَ أَسْلَمْتُ وَبِكَ آمَنْتُ وَعَلَيْكَ تَوَكَّلْتُ وَإِلَيْكَ أَنْبَثْتُ حَقًّا وَبِكَ حَاصَمْتُ وَإِلَيْكَ حَاكَمْتُ فَاغْفِرْ لِي مَا قَدَّمْتُ وَمَا أَخْرَجْتُ وَمَا أَسْرَرْتُ وَمَا أَعْلَنْتُ أَنْتَ إِلَهِي لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ

“Ee Allaah! Himdi zote ni Zako. Wewe ndiye nuru ya mbingu na ardhi na vilivyomo ndani yake. Himdi zote ni Zako. Wewe ndiye sababu ya kusimama kwa mbingu na ardhi na vilivyomo ndani yake. Himdi zote ni Zako. Wewe ndiye Mola wa mbingu na ardhi na vilivyomo ndani yake. Wewe ni Haki. Ahadi yako ni haki. Neno Lako ni haki. Kukutana na Wewe ni haki. Pepo ni haki. Moto ni haki. Mitume ni haki. Muhammad ni haki. Qiyaamah ni haki. Ee Allaah! Kwako nimejisalimisha. Wewe nimekuamini. Kwako nimetegemea. Kwako nimerejea. Kwa ajili Yako nimegombana. Nakuacha uhukumu. Nisamehe dhambi nilizozitanguliza na nilizozichelewesha, nilizozificha na nilizozionesha. Wewe ndiye Mola Wangu. Hapana mola anayeabudiwa kwa haki isipokuwa Wewe.”

14. Du'aa katika Rukuu', baada ya Rukuu', katika Sujuud na baina ya Sujuud mbili

68- Hudhayfah (Radhiya Allaahu 'anhu) amesema kuwa amemsikia Mtume (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) akisema katika Rukuu':

سبحان رب العظيم

"Ametakasika Mola Wangu, aliye Mtukufu."

Alisema hivo mara tatu.

Anapoenda katika Sujuud akisema:

سبحان رب الأعلى

"Ametakasika Mola Wangu, Aliye juu."

Alisema hivo mara tatu.

69- 'Aliy (Radhiya Allaahu 'anhu) ameeleza kuhusu Swalah ya Mtume wa Allaah (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) ilivokuwa na kusema:

Wakati anapoenda katika Rukuu' akisema:

اللهم لك ركعت و بك آمنت و لك أسلمت، خشع لك سمعي و بصرى و مخي و عزمى و عصبي

"Ee Allaah! Narukuu kwa ajili Yako. Wewe nimekuamini. Kwako nimejisalimisha. Umenyenyekea Kwako usikivu wangu, uwoni wangu, ubongo wangu, mfupa wangu na hisia zangu."

Anapoinua kichwa chake kutoka kwenye Rukuu' akisema:

سَمِعَ اللَّهُ لِمَنْ حَمَدَهُ رَبِّنَا وَ لَكَ الْحَمْدُ مِنْ السَّمَاوَاتِ وَ مِنْ الْأَرْضِ وَ مِنْ مَا بَيْنَهُمَا وَ مِنْ مَا شَيْءَتْ مِنْ شَيْءٍ

بعد

"Allaah Amemsikia mwenye kumhimidi. Ee Mola Wetu! Ni Zako himdi zote, himdi zilizojaa mbingu, ardhi na vilivyomo ndani yake na vinginevyo vyote vile utakavyo."

Wakati anapoenda katika Sujuud akisema:

اللَّهُمَّ لَكَ سَجَدْتُ وَبِكَ أَمْنَثُ وَلَكَ أَسْلَمْتُ سَجَدَ وَجْهِي لِلَّذِي خَلَقَهُ وَصَوَرَهُ وَشَقَّ سَمْعَهُ وَبَصَرَهُ تَبَارَكَ اللَّهُ أَحْسَنُ الْخَالِقِينَ

“Ee Allaah! Nimesujudu kwa ajili Yako. Wewe nimekuamini. Kwako nimejisalimisha. Umesujudu uso wangu kumsujudia Aliyeuumba na akautia sura na akaufungua usikivu wake na uwoni wake. Ametukuka Allaah, Muumbaji bora.”

70- 'Aaishah (Radhiya Allaahu 'anha) ameeleza kwamba Mtume wa Allaah (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) alikuwa akikithirisha kusema katika Rukuu' na Sujuud yake:

سبحانك اللهم ربنا و وحمدك،اللهم اغفر لي

“Kutakasika ni Kwako Allaah, Mola wetu, na himdi zote ni Zako. Ee Allaah! Nisamehe!”

Akitendea kazi Qur-aan.”

Anamaanisha Kauli Yake (Ta'ala):

فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَاسْتَغْفِرْهُ ۝ إِنَّهُ كَانَ تَوَابًا

“Basi msabbih Mola wako kwa Sifa njema na muombe maghfirah; hakika Yeye daima ni Tawwaabaa (Mwingi wa kupokea tawbah).”
 (an-Naswr 110 : 03)

71- Mtume wa Allah (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) alikuwa akisema katika Rukuu' na Sujuud yake:

سُبُّوحٌ فُؤُوسٌ رَبُّ الْمَلَائِكَةِ وَالرُّوحُ

“Mwingi wa kutakaswa Mtakatifu; Mola wa Malaika na Jibriyl.”

72- Mtume wa Allaah (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) amesema:

“Tanabahini! Nimekatazwa kusoma Qur-aan katika Rukuu' na Sujuud. Ama katika Rukuu', muadhimisheni Mola. Ama katika Sujuud, kithirisheni Du'aa. Mtaitikiwa kwa haraka.”

73- 'Awf bin Maalik amesema:

"Usiku mmoja nilikuwa nimesimama na kuswali pamoja na Mtume wa allaah (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam). Akasimama na kusoma al-Baqarah. Hapitii Aayah inayozumgumzia juu ya Rahmah isipokuwa anasimama na kuiomba, hapitii Aayah inayozungumzia juu ya adhabu isipokuwa anasimama na kuomba kinga dhidi yake. Kisha baadaye akarukuu kiasi cha kusimama kwake. Akasema katika Rukuu':

سُبْحَانَ ذِي الْجَرَوَاتِ وَالْكَبْرِيَاءِ وَالْعَظَمَةِ

"Ametakasika Mwenye Utawala na Ufalme, Ukubwa na Utukufu."

Halafu anasema katika Sujuud mfano wa hayo.

74- Mtume wa Allaah (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) alikuwa akisema wakati anapoinuka kutoka kwenye Sujuud:

سَمِعَ اللَّهُ لِمَنْ حَمَدَهُ

"Allaah Amemsikia mwenye kumhimidi."

Halafu anasema hali ya kuwa amesimama:

رَبَّنَا وَلَكَ الْحَمْدُ

"Ee Mola Wetu! Na ni Zako himdi zote."

Katika upokezi mwingine:

رَبَّنَا لَكَ الْحَمْدُ

"Ee Mola Wetu! Ni Zako himdi zote."

75- Mtume wa Allaah (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) alikuwa wakati anapoinua kichwa chake kutoka kwenye Rukuu' akisema:

اللَّهُمَّ رَبَّنَا لَكَ الْحَمْدُ مِلْءَ السَّمَاوَاتِ وَمِلْءَ الْأَرْضِ وَمِلْءَ مَا بَيْنَهُمَا وَمِلْءَ مَا شِئْتَ مِنْ شَيْءٍ بَعْدَهُ أَهْلَ النَّسَاءِ
وَالْمَجْدِ أَحَقُّ مَا قَالَ الْعَبْدُ وَكُلُّنَا لَكَ عَبْدٌ اللَّهُمَّ لَا مَانِعَ لَا أَعْطَيْتَ وَلَا مَعْطِيْ لَا مَنْعَتْ وَلَا يَنْفَعُ ذَا الجَدِّ مِنْكَ

الْجَدُّ

"Ee Mola Wetu! Ni Zako himdi zote zilizojaa mbingu, ardhi na vilivyomo ndani yake vinginevyo vyote vile upendavyo. Wewe unastahiki kusifiwa na kutukuzwa. Ni kweli kabisa aliyoyasema mja

Wako. Sote ni waja Wako. Ee Allaah! Hakuna awezae kukizuia Ulichokitoa na wala kutoa ulichokizuia. Tajiri hanufaiki na utajiri wake mbele Yako."

76- Rifaa'ah bin Raafiy' amesema:

"Siku moja tulikuwa tukiswali nyuma ya Mtume (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam). Baada ya kuinua kichwa chake kutoka kwenye Rukuu' akasema:

سَمِعَ اللَّهُ لِمَنْ حَمَدَهُ

"Allaah Amemsikia mwenye kumhimidi."

Mtu mmoja aliyekuwa amesimama nyuma yake akasema:

رَبَّنَا وَلَكَ الْحَمْدُ حَمْدًا كَثِيرًا طَيِّبًا مُبَارَكًا فِيهِ

"Ee Mola Wetu! Na himdi zote ni Zako, himdi nyingi, nzuri na zenye baraka."

Baada ya Swalah akasema:

"Ni nani aliyesema hivi?"

Mtu yule akasema:

"Mimi."

Hivyo akasema (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam):

"Nimeona karibu Malaika thelathini wakishindishana ni nani ambaye atayaandika mwanzo."

77- Mtume wa Allaah (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) amesema:

"Mja anakuwa karibu zaidi na Mola Wake wakati anapokuwa katika Sujuud. Hivyo basi, kithirisheni Du'aa."

78- Mtume wa Allaah (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) alikuwa akisema katika Sujuud yake:

اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي ذَنْبِي كُلَّهُ دِقَّةٌ وَجَلَّةٌ وَأَوْلَهُ وَآخِرَهُ وَعَلَانِيَتُهُ وَسِرَّهُ

"Ee Allaah! Nisamehe dhambi zangu zote, ndogo na kubwa, za mwanzo na za mwisho, za dhahiri na za siri."

79- 'Aaishah (Radhiya Allaahu 'anha) amesema:

"Usiku mmoja niliona kuwa Mtume (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) hayupo kitandani mwangu. Nikaanza kumtafuta. Ghafla mikono yangu ikaanguka kwenye kisigino chake. Alikuwa katika Sujuud na ilikuwa imenyooshwa. Akasema:

اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِرَضَاكَ مِنْ سَخْطِكَ وَمِعَافَاتِكَ مِنْ عُذُوبَكَ وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ لَا أُخْصِي شَاءَ عَلَيْكَ. أَنْتَ كَمَا أَنْتَ عَلَى نَفْسِكَ

"Ee Allaah! Hakika mimi najikinga kutokana na Khasira Zako kupitia Radhi Zako na kutokana na adhabu Yako kupitia msamaha Wako. Najikinga Kwako kutokana na Wewe. Mimi siwezi kufikia kukusifu itakikinavyo. Wewe ni kama ulivyojisifu Mwenyewe."

80- Mtume wa Allaah (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) alikuwa akisema baina ya Sujuud mbili:

اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي وَارْحَمْنِي وَاهْدِنِي وَاجْبِرْنِي وَعَافِنِي وَارْزُقْنِي

"Ee Allaah! Nisamehe, nirahamu, niongoze, nifanye kuwa na nguvu, niafu na niruzuku."

81- Mtume wa Allaah (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) alikuwa baina ya Sujuud mbili akisema:

رَبِّ اغْفِرْ لِي رَبِّ اغْفِرْ لِي

"Mola! Nisamehe! Mola! Nisamehe!"

15. Du'aa katika Swalah na baada ya Tashahhud

82- Mtume wa Allaah (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) amesema:

"Mmoja wenu atapomaliza Tashahhud ya mwisho aombe kinga kwa Allaah kutokana na mambo mane; adhabu ya Jahannam, adhabu ya kaburi, fitina ya uhai na ya kufa na shari ya al-Masiyh ad-Dajjal."

83- 'Aaishah (Radhiya Allaahu 'anha) ameeleza kwamba Mtume wa Allaah (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) alikuwa akiomba katika Swalah:

اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ فِتْنَةِ الْمَسِيحِ الدَّجَّالِ وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ فِتْنَةِ الْمَحْيَا وَالْمَمَاتِ
 اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْمَأْثِيمِ وَالْمَعْرَمِ. قَالَتْ فَقَالَ لَهُ قَائِلٌ مَا أَكْثَرَ مَا تَسْتَعِيدُ مِنَ الْمَعْرَمِ يَا رَسُولَ اللَّهِ. قَوَّالَ: إِنَّ
 الرَّجُلَ إِذَا عَرِمَ حَدَّثَ فَكَذَّبَ وَوَعَدَ فَأَخْلَفَ

"Ee Allaah! Hakika mimi nakuomba unihifadhi na adhabu za kaburi. Nakuomba unihifadhi na fitina ya al-Masiyh ad-Dajjal. Nakuomba unihifadhi na fitina ya uhai na ya kufa. Ee Allaah! Hakika mimi nakuomba unihifadhi na madhambi na madeni." Mtu mmoja akamwambia: "Ni wingi ulioje unaomba kinga kutokana na madeni." Akasema: "Wakati mtu anakuwa na deni husema uongo pale anapozungumza na huvunja ahadi pale anapoahidi."

84- 'Abdullaah bin 'Amr (Radhiya Allaahu 'anhuma) ameeleza kwamba Abu Bakr as-Swiddiyq (Radhiya Allaahu 'anhu) alisema kumwambia Mtume wa Allaah:

اللَّهُمَّ إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي ظَلَمًا كَثِيرًا وَلَا يَغْفِرُ الذُّنُوبُ إِلَّا أَنْتَ فَاغْفِرْ لِي مَغْفِرَةً مِنْ عَنْدِكَ وَارْحَمْنِي إِنْكَ أَنْتَ الْغَفُورُ
 الرَّحِيمُ

"Ee Allaah! Hakika mimi nimeidhulumu nafsi yangu, dhulma iliokuwa kubwa. Hasamehi madhambi isipokuwa Wewe. Nisamehe msamaha kutoka Kwako na unirahamu. Wewe ni mwingi wa Kusamehe, mwingi wa Kurahamu."

85- Katika ya mwisho ambayo Mtume wa Allaah (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) alikuwa akisema kati ya Tashahhud na Tasliym:

اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي مَا قَدِمْتُ وَمَا أَخْرَتْ وَمَا أَسْرَرْتُ وَمَا أَعْلَمْ بِهِ مِنْ أَنْتَ الْمُفَدِّمُ
وَأَنْتَ الْمُؤْخِرُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ

"Ee Allaah! Nisamehe dhambi nilizozitanguliza na nilizozichelewesha, nilizozificha na nilizozionesha, nilizozifanya kisiri na nilizozifanya kwa dhahiri, na nilizovuka mipaka na ambayo Wewe unazijua zaidi kuliko mimi. Wewe ndiye Mwenye kutanguliza na Wewe ndiye Mwenye kuchelewesha. Hapana mola anayeabudiwa kwa haki isipokuwa Wewe."

86- Mtume (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) alisema kumwambia mtu mmoja:

"Unasema nini katika Swalah yako?" Akasema: "Ninasoma Tashahhud na ninasema:

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ الْجَنَّةَ وَأَعُوذُ بِكَ مِنَ النَّارِ

"Ee Allaah! Hakika mimi nakuomba Pepo na najikinga kwako kutokana na Moto. Mimi siwezi kusema yale ambayo wewe na Mu'aadh mnayosema." Hivyo akasema (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) akasema: "Na sisi tunasema kitu kinachofanana na hicho."^[1]

87- 'Ammaar bin Yaasir (Radhiya Allaahu 'anhu) alisimama na kuswali Swalah fupi. Baadhi ya watu wakamwambia kwamba ameswali Swalah fupi. Akasema: "Kuna nini kwa hicho? Pale nilikuwa naomba Du'aa ambayo nilimsikia Mtume wa Allaah (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) akiiomba." Wakati aliposimama mtu mmoja akamfuata na kumuuliza Du'aa hiyo. Akasema:

اللَّهُمَّ بِعِلْمِكَ الْعَيْبَ وَقُدْرَتِكَ عَلَى الْحَقِيقَ أَخْبِرِي مَا عَلِمْتَ الْحَيَاةَ خَيْرًا لِي وَتَوْفِيَ إِذَا عَلِمْتَ الْوَفَاءَ خَيْرًا لِي اللَّهُمَّ
إِنِّي أَسْأَلُكَ خَشْيَتَكَ فِي الْعَيْبِ وَالشَّهَادَةِ وَأَسْأَلُكَ كَلِمَةَ الْحَقِيقَ فِي الرِّضَا وَالْعَصْبِ وَأَسْأَلُكَ الْقَصْدَ فِي الْفَقْرِ وَالْغُنْيِ
وَأَسْأَلُكَ نَعِيْمًا لَا يَنْقَدُ وَأَسْأَلُكَ فُرَّةَ عَيْنٍ لَا تَنْقَطِعُ وَأَسْأَلُكَ الرِّضَا بَعْدَ الْقَضَاءِ وَأَسْأَلُكَ بَرَدَ الْعَيْشِ بَعْدَ الْمَوْتِ
وَأَسْأَلُكَ لَدَّهُ النَّظَرِ إِلَى وَجْهِكَ وَالشَّوْقَ إِلَى لِقَائِكَ فِي غَيْرِ ضَرَاءٍ مُضِرَّةٍ وَلَا فِتْنَةٍ مُضِلَّةٍ اللَّهُمَّ زَيَّنَا بِزِينَةِ الإِيمَانِ
وَاجْعَنَا هُدَاءً مُهْتَدِينَ

"Ee Allaah! Ninakuomba kupitia Elimu Yako ya mambo yaliyofichikana na uwezo wa uumbaji Wako. Niweke hai mrefu

endapo uhai ni bora kwangu. Nifishe endapo kufa ni bora kwangu. Ee Allaah! Hakika mimi nakuomba kuwa na khofu Kwako katika siri na dhahiri. Ninakuomba kuzungumza neno la haki katika hali ya furaha na katika hali ya khasira. Ninakuomba uwastani katika utajiri na umaskini. Ninakuomba neema isiyokwisha. Ninakuomba furaha isiyokatika. Ninakuomba kuridhia baada ya kuwa umeshapanga (makadirio). Ninakuomba maisha mazuri baada ya mauti. Ninakuomba ladha ya kutazama Uso Wako na shauku ya kukutana na Wewe pasina madhara yanayodhuru wala fitina yenyekupoteza. Ee Allaah! Tupambe kwa kipambo cha imani na utufanye tuwe wenye kuongoka waongofu.”

88- Mtume wa Allaah (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) alipokuwa akimaliza Swalah anaomba Allaah msamaha mara tatu na kusema:

اللَّهُمَّ أَنْتَ السَّلَامُ وَمِنْكَ السَّلَامُ تَبَارِكْتَ يَا ذَا الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ

“Ee Allaah! Wewe ndiye Salaam na Kwako ndiko kunatoka Salaam. Umetukuka, Ewe Mwenye Utukufu na Ukarimu!”

89- Mtume wa Allaah (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) alipokuwa akimaliza Swalah anasema:

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ اللَّهُمَّ لَا مَانِعَ لَمَا أَعْطَيْتَ وَلَا
مُعْطِيٌ لِمَا مَنَعْتَ وَلَا يَنْفَعُ ذَا الْجَدْ مِنْكَ الْجَدُّ

“Hakuna mola anayeabudiwa kwa haki isipokuwa Allaah, Mmoja asiyekuwa na mshirika. Niwake Ufalme na himdi na Yeye juu ya kila kitu ni Muweza. Ee Allaah! Hakuna awezae kukizua Ulrichokitoa na wala kutoa ulichokizua. Tajiri hanufaiki na utajiri wake mbele Yako.”

90- 'Abdullaah bin az-Zubayr (Radhiya Allaahu 'anhumaa) ameeleza kwamba alikuwa akisema baada ya kila Swalah:

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ لَا حَوْلٌ وَلَا قُوَّةٌ إِلَّا بِاللَّهِ لَا إِلَهَ إِلَّا
اللَّهُ وَلَا نَعْبُدُ إِلَّا إِيَّاهُ لَهُ النِّعْمَةُ وَلَهُ الْفَضْلُ وَلَهُ الشَّنَاءُ الْحَسْنُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ

“Hakuna mola anayeabudiwa kwa haki isipokuwa Allaah, Mmoja asiyekuwa na mshirika. Niwake Ufalme na himdi na Yeye juu ya kila

kitu ni Muweza. Hapana uwezo wala nguvu isipokuwa vyote vinatokana na Allaah. Hakuna mola anayeabudiwa kwa haki isipokuwa Allaah, na wala hatumuabudu yeyote isipokuwa Yeye. Ni Zake neema na fadhila. Nizake sifa nzuri zote. Hakuna mola anayeabudiwa kwa haki isipokuwa Allaah, hali ya kumtakasia dini, hata kama wanachukia makafiri."

Ibn-uz-Zubayr (Radhiya Allaahu 'anhumaa) amesema:

"Mtume (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) alikuwa akisoma haya baada ya kila Swalah."

91- Abu Hurayrah (Radhiya Allaahu 'anhu) ameeleza kwamba Muhaajiruun mafukara walimjia Mtume wa Allaah (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) na kusema: "Matajiri wameenda kwa daraja za juu na neema zenye kudumu; wanaswali kama tunavyoswali, wanafunga kama tunavyofunga na wana pesa za kutosha wanazojitolea katika Hajj, 'Umrah, Jihaad na Swadaqah." Akasema: "Nisiwafunze kitu ambacho mtawawahi wale waliowatangulia, mtawatangulia walio baada yenu na hakutokuwepo yeyote ambaye atakuwa bora kuliko nyinyi isipokuwa yule atayefanya mfano wa mliyoyafanya?" Wakasema: Ndio, ewe Mtume wa Allaah." Akasema: "**Semeni "Subhaan Allaah", "al-Hamdu lillaah" na "Allaahu Akbar" baada ya kila Swalah mara thalathini na tatu.**

Abu Swaalih, Taabiy' katika Hadiyth, amesema:

"Ina maana kusema "Subhaan Allaah", "al-Hamdu lillaah" na "Allaahu Akbar" kila moja mara thalathini na tatu."

92- Mtume wa Allaah (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) amesema:

"Anayesema baada ya kila Swalah "Subhaan Allaah" mara thalathini na tatu, "al-Hamdu lillaah" mara thalathini na tatu na "Allaahu Akbar" mara thalathini na tatu na akakamilisha mia kwa kusema:

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْحُمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَوِيرٌ

"Hakuna mola anayeabudiwa kwa haki isipokuwa Allaah, Mmoja asiyekuwa na mshirika. Niwake Ufalme na himdi na Yeye juu ya kila kitu ni Muweza."

anasamehewa madhambi yake hata kama yatakuwa mfano wa povu la bahari."

93- Mtume (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) amesema:

"Kuna sifa mbili ambazo mja Muislamu hatozihadhi isipokuwa ataingia Peponi. Ni nyepesi na wenyewe kuzitendea kazi ni wachache. Baada ya kila Swalah aseme "Subhaan Allaah" mara kumi, "al-Hamdu lillaah" mara kumi na "Allaahu Akbar" mara kumi. Ni mara 150 kwenye ulimi na ni mara 1500 kwenye mizani. Kadhalika wakati wa kulala aseme "Allaahu Akbar" mara thalathini na nne, "al-Hamdu lillaah" mara thalathini na tatu na "Subhaan Allaah" mara thalathini na tatu. Ni mara 100 kwenye ulimi na ni mara 1000 kwenye mizani."

'Abdullaah bin 'Amr (Radhiya Allaahu 'anhuma) amesema:

"Nilimuona Mtume wa Allaah (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) akizihesabu kwa mkono wake.[1] Wakasema: "Ewe Mtume wa Allaah! Vipi zitakuwa nyepesi ilihali iwe ni wachache wanaozitendea kazi?" Akasema: "Huja - yaani Shaytaan - kwa mmoja katika nyinyi na kumfanya akasinzia kabla ya kuwahi kuzisema na huja kwa mmoja katika nyinyi na kumkumbusha haja zake kabla ya kuwahi kuzisema."

94- 'Uqbah bin 'Aamir amesema:

"Mtume wa Allaah (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) ameniamrisha kusoma Suurat "al-Falaq" na "an-Naas" baada ya kila Swalah."

95- Mu'aadh bin Jabal (Radhiya Allaahu 'anhua) ameeleza kwamba Mtume wa Allaah (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) alimshika mkono na kusema: "Ewe Mu'aadh! Mimi ninaapa kwa Allaah nakupenda. Hivyo basi, usiache kusema baada ya kila Swalah:

اللَّهُمَّ أَعِنْنِي عَلَى ذِكْرِكَ وَشُكْرِكَ وَخُسْنِ عِبَادَتِكَ

"Ee Allaah! Nisaidie kuweza kukukumbuka, kukushukuru na kukuabudu vizuri."

---

(1) Bi maana Du'aa zetu pia zinahusu kuingia Peponi.

(2) Bi maana kwa mkono wake wa kulia. Kufanya Tasbiyh kwa mikono yote miwili ni jambo linaenda kinyume na Sunnah. Ajabu ni kuona baadhi ya watu wanakula kwa mikono yao ya kushoto na wanafanya Tasbiyh kwa yote miwili.

16. Istikhaarah

96- Jaabir bin 'Abdillaah (Radhiya Allaahu 'anhuma) amesema:

"Mtume wa Allaah (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) alikuwa akitufunza Istikhaarah katika mambo yote kama anavyotufunza Suurah katika Qur-aan. Amesema: "Mmoja wenu anapotaka kufanya jambo basi aswali Rakaa' mbili mbali na Swalah ya faradhi na kisha aseme:

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْتَخِرُكَ بِعِلْمِكَ وَأَسْتَفْدِرُكَ بِقَدْرِكَ وَأَسْأَلُكَ مِنْ فَضْلِكَ الْعَظِيمِ فَإِنَّكَ تَعْلِمُ وَلَا أَعْلَمُ
وَأَنْتَ عَلَّامُ الْغُيُوبِ اللَّهُمَّ إِنْ كُنْتَ تَعْلَمُ أَنَّ هَذَا الْأَمْرُ خَيْرٌ لِي فِي دِينِي وَمَعَاشِي وَعَاقِبَةِ أُمْرِي وَعَاجِلِهِ وَآجِلِهِ
فَاقْدِرْهُ لِي وَيَسِّرْهُ لِي ثُمَّ بَارِكْ لِي فِيهِ وَإِنْ كُنْتَ تَعْلَمُ أَنَّ هَذَا الْأَمْرُ شَرٌّ لِي فِي دِينِي وَمَعَاشِي وَعَاقِبَةِ أُمْرِي وَعَاجِلِهِ
وَآجِلِهِ فَاصْرِفْهُ عَنِّي وَاصْرِفْنِي عَنْهُ وَاقْدِرْ لِي الْحَيْثُ كَانَ ثُمَّ رَضِّنِي بِهِ

"Ee Allaah! Hakika mimi ninakutaka kwa ujuzi Wako na nakuomba uniwezeshe kwa uwezo Wako. Nakuomba kwa fadhila Zako kubwa. Hakika Wewe unaweza na mimi siwezi. Wewe unajua na mimi sijui. Wewe ni Mjuzi wa yale yaliyofichikana. Ee Allaah! Endapo unajua kuwa jambo hili - litaje jambo lako - ni kheri kwangu katika Dini yangu, mwisho wa maisha yangu duniani na Aakhirah, basi nakuomba uniwezeshe na unisahilishie, kisha nibariki kwalo. Na endapo unajua kuwa jambo hili ni shari kwangu katika dini yangu, mwisho wa maisha yangu duniani na Aakhirah, basi nakuomba liepushe na mimi na mimi uniepushe nalo, na nipangie jambo jengine lenye kheri na mimi popote lilipo, halafu niridhishe kwalo."

Anayemuomba Muumba ushauri na akawashauri viumbe hatojuta hatojuta. Badala yake atakuwa ni mwenye uthabiti juu ya jambo lake. Allaah (Ta'ala) Amesema:

وَشَاءُرُّهُمْ فِي الْأَمْرِ قَدِيرًا عَزَّمْتَ فَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَوَكِّلِينَ

"Na washauri katika mambo. Na unapoazimia basi tawakali kwa Allaah. Hakika Allaah Anapenda wanaotawakali."
(al-'Imraan 03 : 159)

Qataadah amesema:

"Hakuna watu watakaotaka ushauri wengine wakikusudia kupata ujira wa Allaah isipokuwa wataongozwa kwa yale ambayo ni kheri kwao."

17. Du'aa wakati wa janga, hamu na huzuni

97- Mtume wa Allaah (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) alikuwa akisema wakati wa kupatwa na janga:

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الْعَظِيمُ الْحَلِيلُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ رَبُّ السَّمَاوَاتِ وَرَبُّ الْأَرْضِ وَرَبُّ الْعَرْشِ
الْكَرِيمُ

"Hakuna mola anayeabudiwa kwa haki isipokuwa Allaah, aliye Mtukufu Mpole. Hakuna mola anayeabudiwa kwa haki isipokuwa Allaah, Mola wa 'Arshiy tukufu. Hakuna mola anayeabudiwa kwa haki isipokuwa Allaah, Mola wa mbingu, Mola wa ardhi na Mola wa 'Arshiy tukufu."

98- Mtume wa Allaah (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) alikuwa linapomuhuzunisha jambo akisema:

يَا حَسِينُ يَا قَيْوُمُ بِرَحْمَتِكَ أَسْتَغْفِرُ

"Ee Uliyehai! Ee Msimamizi wa kila kitu! Ninaomba msaada kwa Rahmah Zako."

99- Abu Bakrah (Radhiya Allaahu 'anhu) ameeleza kwamba Mtume wa Allaah (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) amesema:

اللَّهُمَّ رَحْمَتَكَ أَرْجُو فَلَا تَكُلِّنِي إِلَى نَفْسِي طَرْفَةً عَيْنٍ وَأَصْلِحْ لِي شَأْنِي كُلَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ

"Ee Allaah! Nataraji Rahmah Zako. Usinitegemeze kwenye nafsi yangu japo kwa muda wa kukapua kwa jicho. Nitengenezee mambo yangu yote. Hapana mola anayeabudiwa kwa haki isipokuwa Wewe."

100- Mtume wa Allaah (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) alimwambia Asmaa' bint 'Umays:

"Nisikufunze neno utakalolisema wakati wa janga? [Sema:]

اللَّهُ اللَّهُ رَبِّي لَا أُشْرِكُ بِهِ شَيْئًا

"Ee Allaah! Ee Allaah! Mola Wangu! Sikushirikishi na chochote."

101- Mtume wa Allaah (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) amesema:

"Dhuun-Nuun aliomba pindi alipokuwa tumboni mwa nyangumi:

لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ سُبْحَانَكَ إِنِّي كُنْتُ مِنَ الظَّالِمِينَ

"Hapana mola wa haki isipokuwa Wewe! Umetakasika! Hakika nilikuwa katika madhalimu."

Hakuna Muislamu anayeomba hivyo kwa kitu isipokuwa Allaah Humuitikia."

102- Mtume (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) amesema:

"Hakuna mja anayesibiwa na majonzi na huzuni na kusema:

اللَّهُمَّ إِنِّي عَبْدُكَ وَابْنُ عَبْدِكَ وَابْنُ اُمِّتِكَ نَاصِيَتِي بِيَدِكَ ماضٍ فِي حُكْمِكَ عَدْلٌ فِي قَضَاؤُكَ أَسْأَلُكَ بِكُلِّ اسْمٍ هُوَ لَكَ سَمِّيَتَ بِهِ نَفْسِكَ أَوْ أَنْزَلْتَهُ فِي كِتَابِكَ أَوْ عَلِمْتَهُ أَحَدًا مِنْ خَلْقِكَ أَوْ اسْتَأْتَرْتَ بِهِ فِي عِلْمِ الْعَيْنِ عِنْدَكَ أَنْ جَعَلَ الْقُرْآنَ الْعَظِيمَ رَبِيعَ قَلْبِي وَنُورَ صَدْرِي وَجَلَاءَ حُنْيِ وَذَهَابَ هَمِّي

"Ee Allaah! Hakika mimi ni mtumwa Wako, mtoto wa mtumwa Wako na mtoto wa mjakazi Wako. Utosi wangu uko Mikononi Mwako. Yaliyopita kwangu yako katika hukumu Yako. Hukumu Yako ni adilifu kwangu. Nakuomba kwa kila Jina ambalo ni Lako ulilojiita Kwako mwenyewe au uliloliteremsha katika Kitabu Chako au ulilomfundisha ye yote katika viumbe Vyako au ulilolikhusisha Wewe mwenyewe katika Elimu iliyojificha kwako, ujaalie Qur-aan tukufu iwe ni nguvu ya roho yangu na nuru ya kifua changu inayotoa huzuni wangu na kuondoka majonzi yangu"

isipokuwa Allaah Ataondosha majonzi na huzuni wake na kumbadilishia sehemu yake kwa faraja."

18. Du'aa wakati wa kukutana na adui na mtawala

103- Mtume (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) alikuwa anapokuwa na khofu kwa mtu anasema:

اللَّهُمَّ إِنَّا بِحَمْلِكَ فِي حُورٍ هُمْ وَنَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّهِمْ

"Ee Allaah! Hakika sisi tunakujaalia kwenye vifua vyao na tunajilinda Kwako kutokana na shari yao."

104- Mtume (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) alikuwa akisema wakati anaposimama mbele ya adui:

اللَّهُمَّ أَنْتَ عَصْدِي وَأَنْتَ نَاصِرِي بَكَ أَحْوُلُ وَبَكَ أَصُولُ وَبَكَ أَفْتَأُ

"Ee Allaah! Wewe ndiye msaidizi wangu na Wewe ndiye mnusura wangu. Ninazunguka kwa sababu Yako. Ninashambulia kwa sababu Yako na ninapigana kwa sababu Yako."

105- 'Abdullaah bin 'Abbaas (Radhiya Allaahu 'anhuma) amesema:

حَسِبْنَا اللَّهُ وَنَعْمَ الْوَكِيلُ

"Allaah Anatutosheleza. Naye ni Mbora wa kutegemewa."

Ibraahiyim alisema hivi wakati alipokuwa ametupwa ndani ya moto na Muhammad alisema hivi wakati alipoambiwa:

الَّذِينَ قَالَ لَهُمُ النَّاسُ إِنَّ النَّاسَ قَدْ جَمَعُوا لَكُمْ فَاخْشَوْهُمْ فَرَادَهُمْ إِيمَانًا

"Wale ambao waliambiwa na watu: "Hakika watu wamejumuika dhidi yenu, basi waogopeni" (Haya) Yakawazidishia iymaan." (al-Imraan:173)

19. Shaytwaan anakuja kwa mwanaadamu

Allaah (Ta'ala) Amesema:

وَقُلْ رَبِّ أَعُوذُ بِكَ مِنْ هَمَزَاتِ الشَّيَاطِينِ وَأَعُوذُ بِكَ رَبِّ أَنْ يَخْضُرُونَ

"Na sema: "Mola wangu! Najikinga Kwako kutokana na mnong'ono (uchichozi na wasiwasi) wa mashaytwaan. Na najikinga Kwako Mola wasinihudhurie (wasije karibu yangu)." (al-Muuminuuun 23 : 97-98)

106- Mtume (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) alikuwa anasema:

أَعُوذُ بِاللهِ السَّمِيعِ الْعَلِيمِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ مِنْ هَمَرٍ وَنَفَخَةٍ وَنَفَثَةٍ

"Ninajikinga kwa Allaah, Msikivu, Mjuzi, kutokana na Shaytwaan aliyewekwa mbali na Rahmah za Allaah; kwa kiburi chake, kupulizia kwake na kutia kwake wasiwasi."

Akifanya hivyo kutokana na Kauli Yake (Ta'ala):

وَإِنَّمَا يَنْرَعَنَّكَ مِنَ الشَّيْطَانِ نَزْغٌ فَاسْتَعِدْ بِاللهِ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ

"Na utakapokuchochea uchochezi kutoka kwa shaytwaan, basi omba kinga kwa Allaah (useme: *A'uwdhu biLLaahi minash-shaytwaanir-rajiym*). Hakika Yeye Ndiye *As-Samiy'ul-'Aliym* (Mwenye kusikia yote daima - Mjuzi wa yote daima)." (Fusswilat 41 : 36)

Adhaana inamkimbiza Shaytwaan."

107- Mtume (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) amesema:

"Wakati kunaponadiwa kwa ajili ya Swalah Shaytwaan hugeuka na kuachia pumzi ili asiweze kusikia adhaana. Wakati adhaana inapokwisha hurudi. Wakati kunapokimiwa kwa ajili ya Swalah hugeuka. Wakati kunapomalizwa kukimiwa hurudi."

108- Suhayl bin Abiy Swaalah amesema:

"Baba yangu alinituma mimi pamoja na vijana wetu wawili watumwa - au marafiki - kwenda kwa Banuu Haarithah. Mtu akaita jina lake nyuma ya kuta. Mtu aliyekuwa na mimi akapanda juu ya kuta na hakuona kitu. Nikamweleza hilo baba yangu. Akasema: "Lau ningelijua utakutana na hayo nisingelikutuma. Lakini lau utasikia sauti toa adhaana. Mimi nimemsikia Abu

Hurayrah (Radhiya Allaahu 'anhu) akieleza kwamba Mtume (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) amesema:

"Wakati kunaponadiwa kwa ajili ya Swalah Shaytwaan hugeuka."

109- Abu Dardaa (Radhiya Allaahu 'anhu) amesema:

"Mtume wa Allaah (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) alisimama kwa ajili ya kuswali. Tukamsikia akisema: "Ninajikinga kwa Allaah na wewe." Kisha akasema: "Ninakulaani kwa laana ya Allaah" mara tatu. Akanyoosha mkono wake kana kwamba ameshika kitu. Alipomaliza kuswali tukamwambia: "Ee Mtume wa Allaah! Tumekusikia ukisema kitu katika Swalah ambacho hatujawahi kusikia ukikisema na tumeona jinsi umenyoosha mkono wako." Akasema: "Adui wa Allaah Iblisi alikuja na kimondo cha moto ili kuunguza uso wangu. Hivyo nikasema: "Ninajikinga kwa Allaah na wewe" mara tatu. Halafu nikasema: "Ninakulaani kwa laana kamilifu ya Allaah" mara tatu. Hakurudi nyuma. Ndio nikawa nimetaka kumshika. Ninaapa kwa Allaah, lau isingelikuwa Du'aa ya ndugu yetu Sulaymaan kungelipambazuka hali ya kuwa amefungwa kamba ili watoto wa al-Madiynah waweze kucheza naye."

110- 'Uthmaan bin Abiyl-'Aasw amesema:

"Ee Mtume wa Allaah! Hakika ya Shaytwaan anijia kati yangu mimi na Swalah yangu na kisomo changu. Ananitatiza. Akasema (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam):

"Huyo ni Shaytwaan aitwae Khanzab. Ukimuhisi omba kinga kwa Allaah kutokana naye na tema upande wa kushoto mara tatu."

Nikafanya hivyo na Allaah Akamfanya kuniacha."

111- Abu Zumayl ameeleza:

"Nilimuuliza Ibn 'Abbaas (Radhiya Allaahu 'anhu) kuhusu kitu ninachohisi ndani ya nafsi yangu - bi maana kitu katika mashaka. Akajibu: "Ukihisi kitu ndani ya nafsi yako sema:

هُوَ الْأَوَّلُ وَالآخِرُ وَالظَّاهِرُ وَالبَاطِنُ ۖ وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ

"Yeye Ndiye Al-Awwal (wa Awali hakuna kitu kabla Yake) na Al-Aakhir (wa Mwisho hakuna kitu baada Yake) na Adhw-Dhwaahir (Hakuna kitu juu Yake), na Al-Baatwin(Hakuna kitu

karibu kuliko Yeye), Naye kwa kila kitu ni 'Aliym (Mjuzi daima)." (Faatwir 35 : 10)

20. Kujisalimisha na Qadhwaa pasina kushindwa na kutelekeza

Allaah (Ta'ala) Amesema:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ كَفَرُوا وَقَالُوا لِإِخْرَاجِهِمْ إِذَا ضَرَبُوا فِي الْأَرْضِ أُوْ كَانُوا غُزَّى لَوْ كَانُوا عِنْدَنَا مَا مَأْتُوا وَمَا قُتِلُوا لِيَحْجَلَ اللَّهُ ذُلِّكَ حَسْرَةٌ فِي قُلُوبِهِمْ وَاللَّهُ يُحْكِي وَيُبَيِّثُ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ

“Enyi mlionamini! Msiwe kama wale waliokufuru na wakasema kwa ndugu zao; waliposafiri katika ardhi au walipokuwa vitani: “Lau wangelikuwa kwetu wasingelikufa na wala wasingeliuawa,” ili Allaah Afanye hayo (yaliyoeleweka vibaya) majuto katika nyoyo zao. Na Allaah Anahuisha na Anafisha. Na Allaah kwa myatendayo ni Baswiyr (Mwenye kuona yote daima).” (al-‘Imraan 03 : 156)

112- Mtume wa Allaah (Swalla Allaahu ‘alayhi wa sallam) amesema:

“Muumini mwenye nguvu ni bora na anapendwa zaidi na Allaah (Ta'ala) kuliko muumini dhaifu - na kwa wote wawili mna kheri. Pupia juu ya yale yenyeye kukupa manufaa. Omiba msaada kwa Allaah (‘Azza wa Jalla) na usishindwe. Ukifikwa na kitu usiseme: “Lau ningelifanya hivi ingelikuwa kadhaa na kadhaa”. Badala yake sema: “Allaah Amekadiria na Alipendalo hufanya.” Hakika “lau” hufungua matendo ya Shaytwaan.”

21. Du'aa wakati mtu anapopata neema

Allaah (Ta'ala) Amesema kuhusu kisa cha watu wawili:

وَلَوْلَا إِذْ دَخَلْتَ جَنَّتَكَ قُلْتَ مَا شَاءَ اللَّهُ لَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ

"Na lau ulipoingia bustanini mwako ungelisema: 'Maa Shaa Allaah! Laa quwwata illa billLaah' (Ametaka Allaah; hapana nguvu ila za Allaah)." (al-'Imraan 03 : 39)

113- Mtume (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) alikuwa anapoona kitu anachokipenda husema:

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي تَتِمُّ بِنِعْمَتِهِ الصَّالِحَاتُ

"Himdi zote ni Zake Allaah ambaye kwa neema Zake hutimia vizuri."

Wakati anapoona kitu anachokichukia husema:

الْحَمْدُ لِلَّهِ عَلَى كُلِّ حَالٍ

"Himdi zote ni Zake Allaah kwa kila hali."

22. Du'aa wakati muumini anaposibiwa na kitu kidogo au kikubwa

Allaah (Ta'ala) Amesema:

الَّذِينَ إِذَا أَصَابَتْهُمْ مُّصِيبَةٌ قَالُوا إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ وَلَئِكَ عَلَيْهِمْ صَلَواتٌ مِّنْ رَّبِّهِمْ وَرَحْمَةٌ وَأَوْلَئِكَ هُمُ الْمُفْهَدُونَ

"Wale ambao unapowafika msiba husema: "Innaa liLLahi wa Innaa Ilayhi Raaji'uwn" (Hakika sisi ni wa Allaah na hakika sisi Kwake ni wenye kurejea). Hao juu yao zitakuwa Baraka kutoka kwa Mola wao na Rahmah, na hao ndio wenye kuongoka." (al-Baqarah 03 : 156-157)

114- Ummu Salamah (Radhiya Allaahu 'anha) ameeleza kwamba amemsikia Mtume wa Allaah (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) akisema:

إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ اللَّهُمَّ أَجْرِنِي فِي مُصِيبَتِي وَأَخْلِفْ لِي خَيْرًا مِنْهَا

"Sisi ni wa Allaah na Kwake ndipo tutarejea. Ee Allaah! Nilipe kwa ujira wangu na nipe bora kuliko hichi."

isipokuwa humlipa kwa msiba wake na kumpa bora kuliko kitu hicho."

Ummu Salamah amesema:

"Wakati Abu Salamah alipofariki nikasema kama alivyoniamrisha Mtume wa Allaah (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) na Allaah Akanipa aliyebora kuliko yeye; Mtume wa Allaah (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam)."

115- Ummu Salamah amesema:

"Mtume wa Allaah (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) aliingia kwa Abu Salamah. Macho yake yalikuwa yamefumbwa, akayafunga na kusema: "Roho inapochukuliwa macho hufuata." Watu katika familia yake wakapandisha sauti. Hivyo akasema (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam): "Msijombee dhidi yenu na msiombe isipokuwa kheri tu. Hakika ya Malaika huitikia "Aamiyn" kwa yale mnayoyasema." Halafu akasema: "Ee Allaah! Msamehe Abu Salamah na inyanyue daraja yake kwa walioongoka na kipe kizazi chake kilichobaki kiongozi. Tusamehe sisi na yeye, ee Mola wa walinwengu! Mpanulie kaburi lake na mtilie nuru."

23. Du'aa wakati wa deni

116- 'Aliy bin Abiy Twaalib (Radhiya Allaahu 'anhu) ameeleza kwamba kuna mtumwa mmoja alikuja na kujaribu kujinunua huru kwake na kusema: "Mimi siwezi nashindwa kujinunua huru. Nisaidie." Akasema: "Nisikufunze maneno aliyonifunza Mtume wa Allaah (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam)? Lau utakuwa na deni mfano wa jibali Allaah Atakulipia nalo. Sema:

اللَّهُمَّ اكْفِنِي بِحَلَالِكَ وَأَعْنِنِي بِفَضْلِكَ عَمَّنْ سَوَاءَكَ

"Ee Allaah! Nitosheleze mimi kwa halali yako kutokana na haramu yako. Nitajirishe kwa fadhila zako nisiwahitaji wengine usio Wewe."

24. Du'aa ya tiba (Ruqyah)

117- Abu Sa'iyd al-Khudriy (Radhiya Allaahu 'anhu) amesema:

"Kundi la Maswahabah wa Mtume wa Allaah (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) lilikuwa katika safari wakati walipoikaa kwenye kabilia la mwarabu mmoja. Wakaomba wapokelewe kama wageni, lakini wakakataa. Mkuu wa kabilia lile akawa amedungwa (na nyoka). Wakajaribu kumtibu kwa kila njia, lakini haikusaidia kitu. Baadhi yao wakasema: "Nendeni kwa lile kundi lililokuja. Huenda wana kitu." Wakaenda na kusema: "Mkuu wetu amedungwa na nyoka. Tumejaribu kumtibu kwa kila njia, lakini haikusaidia kitu. Je, mna lolote?" Mmoja wao akasema: "Ninaapa kwa Allaah ya kwamba nina tiba, lakini ninaapa kwa Allaah ya kwamba tumewaomba mtupokee kama wageni, lakini mmkakataa. Sintowatibu mpaka mtupe ujira kwa hilo." Wakakubaliana kundi la kondoo. Akaanza kumtemea cheche za mate na kusoma:

الْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

"Himdi zote ni Zake Allaah, Mola wa walimwengu." (al-Faatihah 01 :

01

Mtu yule akawa mchangamfu kana kwamba ameachwa huru kutoka kwenye uenyekiti. Akaanza kutembea na kutohisi maumivu yoyote. Wakawapa ujira ambao walikubaliana. Baadhi yao wakasema: "Ugawiwe." Wengine wakasema: "Msifanye lolote mpaka mtapofika kwa Mtume wa Allaah (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) na kumweleza yaliyopitika, tuangalie atatuamrisha nini." Wakafika kwa Mtume wa Allaah (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) na kumweleza yaliyopitika. Akasema: "Umejua vipi kuwa [Suurah hii] inatibu?" Kisha akasema: "Mmefanya jambo la sawa. Igaweni na mnipe sehemu" na akaanza kucheka."

118- Mtume wa Allaah (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) alikuwa akiwaombea kinga al-Hasan na al-Husayn (Radhiya Allaahu 'anhuma) kwa kusema:

أَعِيدُكُمَا بِكَلِمَاتِ اللّٰهِ التَّائِبَةِ مِنْ كُلِّ شَيْطَانٍ وَّهَامَةٍ وَمِنْ كُلِّ عَيْنٍ لَا يَرَى

“Ninawakinga kwa Maneno ya Allaah yaliyotimia awakinge dhidi ya kila Shaytwaan, uvamizi na kila kijicho chenye kudhuru.”

Anasema:

“Namna hii ndivyo baba yenu [Ibraahiy] alivyokuwa akimuombea kinga Ismaa’iyl na Ishaaq.”

119- ‘Aaishah (Radhiya Allaahu ‘anha) ameeleza kwamba wakati mtu alipokuwa na maumivu, jeraha au donda Mtume (Swalla Allaahu ‘alayhi wa sallam) alikuwa akifanya namna hii - Sufyaan bin ‘Uyaynah akaweka kidole chake cha shahaadah kwenye ardhi kisha akakipandisha - na kusema:

بِسْمِ اللَّهِ تَرْبِيَةُ أَرْضِنَا بِرِيقَةٍ بَعْضِنَا يُشْفَى سَقِيمُنَا بِإِذْنِ رَبِّنَا

“Kwa jina la Allaah. Ardhi ya nchi yetu na kwa mate ya mmoja wetu kuwaponya wagonjwa wetu kwa idhini ya Mola Wetu!”

120- Ameeleza pia kwamba Mtume (Swalla Allaahu ‘alayhi wa sallam) alikuwa akiwaombea kinga watu wa familia yake, akiweka mkono wa kulia juu yao na kusema:

اللَّهُمَّ رَبَّ النَّاسِ أَذْهِبْ بِالْبَاسِ اشْفُهْ وَأَنْتَ الشَّافِي لَا شَفَاءَ إِلَّا شَفَاؤُكَ شَفَاءً لَا يَغْدُرْ سَقَمًا

“Ee Allaah! Mola wa walimwengu! Ondoa ugonjwa. Ponya, hakika Wewe tu ndiye Mponyaji. shari Hakuna uponyaji isipokuwa uponyaji wako tu; ponya uponyaji usioacha ugonjwa.”

121- ‘Uthmaan bin Abiyl-‘Aasw ameeleza kwamba alienda kwa Mtume wa Allaah (Swalla Allaahu ‘alayhi wa sallam) na kumweleza kuhusu maumivu anayopata mwilini yanayomsumbu tokea aliposilimu. Mtume wa Allaah (Swalla Allaahu ‘alayhi wa sallam) akasema: “Weka mkono wako kwenye kiungo chako unapohisi maumivu na sema mara tatu:

بِسْمِ اللَّهِ

“Kwa jina la Allaah.”

Halafu sema mara saba:

أَعُوذُ بِعِزَّةِ اللَّهِ وَقُدْرَتِهِ مِنْ شَرِّ مَا أَجِدُ وَأَحَادِرُ

“Ninaomba kinga kwa Ukuu na Uwezo wa Allaah dhidi ya kila shari (maumivu) ninayopata na ninayotahadharisha nayo.”

122- Mtume (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) amesema:

“Anayemtembelea mgonjwa ambaye hajafariki na akamwambia mara saba:

أَسْأَلُ اللَّهَ الْعَظِيمَ رَبَّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ أَنْ يُشْفِيكَ

“Ninamuomba Allaah, aliye Mtukufu, Mola wa 'Arshiy tukufu, akuponye.”

isipokuwa Allaah Atamponya.”

25. Du'aa ya kutembelea makaburi

123- Mtume wa Allaah (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) alikuwa akiwafunza pindi wanapofika makaburini kusema:

السَّلَامُ عَلَيْكُمْ أَهْلَ الدِّيَارِ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُسْلِمِينَ وَإِنَّ شَاءَ اللَّهُ بِكُمْ لَا جُنُونَ سَأَلَ اللَّهَ لَنَا وَلَكُمُ الْعَافِيَةُ

"Amani ishuke juu yenu, watu wa nyumba za waumini na waislamu. Sisi - Atakapo Allaah - tutakutana na nyinyi. Tunamuomba Allaah Atusamehe sisi na nyinyi. Namuomba Allaah Atupe sisi na nyinyi afya njema."

26. Du'a ya mvua

124- Jaabir bin 'Abdillaah (Radhiya Allaahu 'anhuma) amesema:

"Wanawake wanaolia walikuja kwa Mtume (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam). Akasema:

اللَّهُمَّ اسْقِنَا عَيْنَاهُ مُغِيشًا مَرِيشًا نَافِعًا غَيْرَ ضَارٍ عَاجِلًا غَيْرَ آجِيلٍ

"Ee Allaah! Tunyeshelezee mvua yenyeye kuokoa, yenyeye kustawisha, yenyeye rutuba na isiyodhuru, sasa hivi na isiyochelewa."

125- 'Aaishah (Radhiya Allaahu 'anha) amesema:

"Watu walilalamika kwa Mtume wa Allaah (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) kutokana na ukame wa mvua. Akaamrisha kuletwe minbari. Ikawekwa mahala pa kuswalia. Akawaahidi watu siku moja watoke nje. Wakati juu lilipochomoza akatoka Mtume wa Allaah (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) nje, akapanda juu ya minbari, akasema "Allaahu Akbar" na akamhimidi Allaah ('Azza wa Jalla). Kisha akasema: "Mmelalamika kuwa ardhi zenu zimekauka na kwamba hampati mvua yoyote. Allaah (Subhaanah) amewaamrisha kumuomba na akaahidi kuwaitikia." Kisha akasema:

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ مَالِكِ يَوْمِ الدِّينِ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ يَفْعُلُ مَا يُرِيدُ اللَّهُمَّ أَنْتَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ
أَنْتَ الْعَيْنُ وَنَحْنُ الْفُقَرَاءُ أَنْزَلْتَ عَلَيْنَا الْعَيْنَ وَاجْعَلْنَا مَا أَنْزَلْتَ لَنَا قُوَّةً وَبَلَاغًا إِلَى حِينٍ

"Himdi zote ni Zake Allaah, Mola wa walimwengu, Mwingi wa kurahamu, Mwenye kurahamu, Mfalme wa siku ya Qiyaamah! Hapana mola anayeabudiwa kwa haki isipokuwa Allaah. Anafanya alitakalo. Ee Allaah! Wewe ndiye Allaah na hapana mola anayeabudiwa kwa haki isipokuwa Wewe. Wewe ndiye Tajiri na sisi ni mafukara. Tuteremshie mvua na jaalia kile unachotuteremshia kuwa ni nguvu na huru huko mbeleni."

Kisha akanyanya mikono mpaka ikaweza kuonekana makwapa yake. Halafu akawazungukia watu na kuwapa mgongo wake na kuzunguka kwenda ndani na nje kwenye nguo yake ambayo ilikuwa imefunika mwili wake. Mikono yake ilikuwa bado iko juu. Kisha akawageukia watu, akateremka na kuswali Rakaa mbili. Allaah ('Azza wa Jalla) akaleta mawingu. Kukaanza kupiga radi na kwa idhini ya Allaah (Ta'ala) kukaanza kunyesha. Hakuwahi kufika kwenye Msikitini wake kabla ya kuanza kutiririka maji. Alipoona haraka

waliokuwa nayo ya kuchukua kinga akaanza kucheka mpaka magego yake yakaonekana na akasema: "Ninashuhudia kwamba Allaah juu ya kila jambo ni Muweza na kuwa mimi ni mja Wake na ni Mtume Wake."

27. Du'aa wakati wa upепo

126- Mtume wa Allaah (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) amesema:

"Upепo ni katika Rahmah ya Allaah. Unakuja kwa Rahmah na unakuja kwa adhabu. Mnapouona msiutukane. Muombeni Allaah kheri yake na muombeni kinga kutokana na shari yake."

127- Mtume (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) kunapokuwa upепo alikuwa akisema:

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ خَيْرَهَا وَخَيْرَ مَا فِيهَا وَخَيْرَ مَا أُرْسِلْتُ بِهِ وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّهَا وَشَرِّ مَا فِيهَا وَشَرِّ مَا أُرْسِلْتُ بِهِ

"Ee Allaah! Hakika mimi nakuomba kheri yake, kheri ya kilicho ndani yake na kheri ya uliyoituma ndani yake. Na najikinga Kwako kutokana na shari yake, shari iliyomo ndani yake na shari iliyotumwa nao."

128- Wakati Mtume (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) alipokuwa anaona kutawanyika kwa mawingu katika upeo wa macho anaacha anachokifanya hata kama ni Du'aa na kusema:

اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّهَا

"Ee Allaah! Ninakuomba kinga dhidi ya shari yake."

Kunapoanza kunyesha anasema:

اللَّهُمَّ صَيِّدًا هَبِينَا

"Ee Allaah! [Ijaalie iwe ni] yenye kumiminika yenye kunufaisha"

28. Du'aa wakati wa kusikia radi

129- 'Abdullaah bin az-Zubayr (Radhiya Allaahu 'anhu) alipokuwa akisikia radi huacha kusema na husema:

سُبْحَانَ الَّذِي يُسَبِّحُ الرَّعْدُ بِحَمْدِهِ وَالْمَلَائِكَةُ مِنْ حِيفَتِهِ

"Ametakasika yule ambaye radi zinamtakasa kwa himdi Zake na Malaika pia kwa kumuogopa."

29. Du'aa wakati mvua inapoteremka

130- Zayd bin Khaalid al-Juhaniy (Radhiya Allaahu 'anhu) amesema:

"Mtume wa Allaah (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) alituswalisha Swalah ya Subh Hudaybiyah [baada ya usiku ulionyesha]. Wakati alipomaliza aliwageukia watu na kusema: "Mnajua nini amesema Mola Wenu?" Wakasema: "Allaah na Mtume Wake ndiyo wenyewe kujua zaidi." Akasema: "Baadhi ya waja wangu wameamka hali ya kuwa ni waumini na wengine makafiri. Waliosema: "Tumenyeshelezewa kwa sababu ya fadhila na Rahmah za Allaah" wananiemini Mimi na wanakanusha nyota. Ama wale waliosema: "Tumenyeshelezewa kwa sababu ya nyota kadhaa na kadhaa" anaamini nyota na amenikanusha Mimi."

131- Anas (Radhiya Allaahu 'anhu) amesema:

"Kuna mtu mmoja aliingia Msikitini siku ya Ijumaa wakati Mtume wa Allaah (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) alikuwa amesimama na kutoa Khutbah. Akasema: "Ee Mtume wa Allaah! Mali imeangamia na njia zimekatika. Muombe Allaah Atupe mvua." Mtume wa Allaah (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) akanyoosha mikono na kuomba kwa kusema:

اللَّهُمَّ أَغْنِنَا، اللَّهُمَّ أَغْنِنَا

"Ee Allaah! Tupe mvua! Ee Allaah! Tupe mvua!"

Anas anaendelea kusema:

Ninaapa kwa Allaah kulikuwa hakuonekani mawingu wala mawingu yenyewe kutawanyika mbinguni na kulikuwa hakuna majengo wala nyumba kati yetu na Sal'.[1] Ghafla mawingu yakaanza kujitokeza nyuma yake. Wakati yalipokusanyika katikati ya mbingu yakasambaa. Kukaanza kunyeshaa. Ninaapa kwa Allaah hatukuona jua wiki nzima. Ijumaa kukaingia mtu kwenye mlango ule wakati Mtume wa Allaah (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) alipokuwa amesimama na kutoa Khutbah na kusema: "Ee Mtume wa Allaah! Mali imeangamia na njia zimekatika Muombe Allaah aisimamishe." Mtume (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) akanyanya mikono na kusema:

اللَّهُمَّ حَوَّلْنَا وَلَا عَلَيْنَا اللَّهُمَّ عَلَى الْأَكَامِ وَالظَّرَابِ وَبُطُونِ الْأَوْدِيَةِ وَمَنَابِتِ الشَّجَرِ

"Ee Allaah! [Jaalia inyesheleze] kwetu wala isiwe dhidi yetu. Ee Allaah! [Jaalia inyesheleze] kwenye vichaka, milima, mabonde na kwenye mizizi ya miti."

Mvua ikasimama na juu likachomoza.

---

(1) Ni mlima mmoja katika kaskazini mwa al-Madiynah.

30. Du'aa wakati mwezi una pochomoza

132- Mtume wa Allaah (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) alipokuwa akiona mwezi unachomoza husema:

الله أَكْبَرُ اللَّهُمَّ أَهْلِلُهُ عَلَيْنَا بِالْأَمْنِ وَالْإِيمَانِ وَالسَّلَامِ وَالْتَّوْفِيقِ لِمَا نُحِبُّ وَتَرْضِي رَبُّنَا وَرَبُّكَ اللَّهُ

"Allaah ni Mkubwa! Ee Allaah! Idhihirishe kwetu kwa amani, imani, usalama, Uislamu na Tawfiyq ya kile unachokipenda na kukiridhia. Mola Wetu na Mola Wako ni Allaah."

31. Du'aa wakati wa safari

133- Mtume (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) amesema:

"Yule anayetaka kusafiri aseme kuwaambia wale anaotaka kuwaacha:

أَسْتَوْدِعُكُمُ اللَّهُ الَّذِي لَا تَضِيَعُ وَدَائِعَةٌ

"Ninawaacha chini ya ulinzi wa Allaah ulinzi ambao hauendi hivi hivi."

134- Mtume wa Allaah (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) amesema:

"Kile kinachoachwa chini ya ulinzi wa Allaah basi Allaah Hukihifadhi."

135- Saalim amesema:

"Ibn 'Umar (Radhiya Allaahu 'anhuma) alikuwa akisema kumwambia mtu ambaye anataka kusafiri: "Njoo karibu yangu. Nitaagana na wewe kama jinsi Mtume wa Allaah (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) alivyokuwa akiagana na sisi:

أَسْتَوْدُعُ اللَّهَ دِينَكَ وَأَمَانَتَكَ وَخَوَاتِيمَ أَعْمَالِكَ

"Ninaacha Dini yako, amana yako na kitendo chako cha mwisho katika ulinzi wa Allaah."

136- Kuna mtu alikuja kwa Mtume (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) na kusema:

"Ee Mtume wa Allaah! Ninataka kusafiri. Niwazadie kitu." Mtume (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) akasema: "Allaah Akuzawadie Taqwa." Akasema: "Nipe zaidi." Akasema: "Akusamehe dhambi zako." Akasema: "Nipe zaidi." Akasema: "Akusahilishie kheri popote ulipo."

137- Abu Hurayrah (Radhiya Allaahu 'anhu) ameeleza kwamba kuna mtu alisema:

“Ee Mtume wa Allaah! Mimi nataka kusafiri. Niusie.” Akasema: “Mche Allaah na sema “Allaahu Akbar” katika kila sehemu ya kupanda.” Wakati mtu yule alipotoka pale akasema (Swalla Allaahu ‘alayhi wa sallam):

اللَّهُمَّ اطْبُعْ لَهُ الْبُعْدَ وَهَوْنْ عَيْنِهِ السَّفَرَ

“Ee Allaah! Mfupishie umbali wake na msahilishie safari yake.”

32. Du'aa ya kupanda vyombo vya safari au mnyama

138- 'Aliy bin Rabiy'ah amesema:

"Nilikuwepo wakati kulipoletwa mnyama kwa 'Aliy bin Abiy Twaalib (Radhiya Allaahu 'anhu) ili apande juu yake. Alipoweka mguu wake katika mapandio alisema:

بِسْمِ اللَّهِ

"Kwa jina la Allaah."

Wakati alipokaa juu ya mgongo wake akasema:

الْحَمْدُ لِلَّهِ

"Himdi zote ni Zake Allaah."

Kisha akasema:

سُبْحَانَ الَّذِي سَخَّرَ لَنَا هَذَا وَمَا كُنَّا لَهُ مُقْرِنِينَ وَإِنَّا إِلَى رَبِّنَا لَمُنْتَهَىٰ بُو

"Ametakasika ambaye Ametudhalilishia sisi hiki (chombo au huyu mnyama); hatukuwa sisi kwacho ni wenge uwezo! Nasi kwa Mola Wetu tutarejea." (az-Zukhruf 43 : 13-14)

Halafu akasema:

الْحَمْدُ لِلَّهِ الْحَمْدُ لِلَّهِ الْحَمْدُ لِلَّهِ أَكْبَرُ اللَّهُ أَكْبَرُ اللَّهُ أَكْبَرُ

"Himdi zote ni Zake Allaah. Himdi zote ni Zake Allaah. Himdi zote ni Zake Allaah. Allaahu Akbar. Allaahu Akbar. Allaahu Akbar."

Kisha akasema:

سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي فَاغْفِرْ لِي إِنَّهُ لَا يَغْفِرُ الذُّنُوبَ إِلَّا أَنْتَ

"Umetakasika. Ee Allaah! Hakika mimi nimeidhulumu nafsi yangu. Hivyo nisamehe. Hakika hakuna anayesamehe madhambi isipokuwa Wewe."

Kisha akaanza kucheka. Kukasemwa: "Ee kiongozi wa waumini! Kwa nini unachecka?" Akasema: "Nilimuona Mtume (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) akifanya kama nilivyofanya kisha akacheka. Nikasema: "Ee Mtume wa Allaah! Kwa nini unachecka?" Akasema (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) akasema:

"Hakika ya Mola Wako (Subhaanahu wa Ta'ala) Anastaajabu kwa mja Wake pindi anaposema: "Ee Allaah! Nisamehe!" [na kusema:] "Anajua kuwa hakuna mwengine zaidi yangu Mimi anayesamehe madhambi."

139- Wakati Mtume (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) alipokuwa anakaa kwenye ngamia yake ili asafiri anasema:

الله أَكْبَرُ الله أَكْبَرُ

"Allaahu Akbar. Allaahu Akbar. Allaahu Akbar."

Kisha anasema:

سُبْحَانَ اللَّهِيْ سَمْعَرَ لَنَا هَذَا وَمَا كُنَّا لَهُ مُقْرِنِينَ وَإِنَّا إِلَى رَبِّنَا لَمُنْقَلِبُونَ

"Ametakasika ambaye Ametudhalilishia sisi hiki (chombo au huyu mnyama); hatukuwa sisi kwacho ni wenyewe uwezo! Nasi kwa Mola Wetu tutarejea." (az-Zukhruf 43 : 13-14)

Kisha akasema:

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ فِي سَفَرِنَا هَذَا الْبَرَّ وَالْتَّقْوَىٰ وَمِنَ الْعَمَلِ مَا تَرَضَىٰ . اللَّهُمَّ هُوَنْ عَلَيْنَا سَفَرُنَا هَذَا وَاطْبُ عَنَّا بَعْدَهُ
اللَّهُمَّ أَنْتَ الصَّاحِبُ فِي السَّفَرِ وَالْخُلُقُّ فِي الْأَهْلِ اللَّهُمَّ إِنِّي أَغُوذُ بِكَ مِنْ وَعْنَاءِ السَّفَرِ وَكَآبَةِ الْمُنْظَرِ وَسُوءِ
الْمُنْقَلِبِ فِي الْمَالِ وَالْأَهْلِ

"Ee Allaah! Hakika sisi tunakuomba katika safari yetu hii wema, Taqwa na matendo unayoyaridhia. Ee Allaah! Tusahilishie safari yetu hii na tufupishie umbali wake. Ee Allaah! Wewe ndiye mwenye kutulinda katika safari na Mchungaji wa familia iliyobaki. Ee Allaah! Hakika mimi najikinga kwako kutokana na ugumu wa safari, mtazamo mbaya na uovu wa kubadilikiwa katika mali na familia."

Njiani tunaporejea nyumbani husema hivo hivo na huzidisha:

يُؤْنَ تَائِبُونَ عَابِدُونَ لِرَبِّنَا حَامِدُونَ

"Tunarudi, hali ya kuwa tunatubia, tunaabudu na Mola wetu tunamhimidi."

140- Katika upokezi mwingine:

"Wakati Mtume wa Allaah (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) na Maswahabah zake walipokuwa wakipanda mahala husema:

الله أَكْبَر

"Allaahu Akbar."

Wakati wanapoteremka mahala husema:

سُبْحَانَ اللَّهِ

"Ametakasika Allaah."

33. Du'aa ya kuingia kwenye kijiji au mji

141- Suhayb (Radhiya Allaahu 'anhu) ameeleza kwamba Mtume (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) hakuona kijiji ambacho alitaka kukiingia isipokuwa alisema wakati alipokiona:

اللَّهُمَّ رَبَّ السَّمَاوَاتِ السَّبْعِ وَمَا أَظْلَلْنَاهُ وَرَبَّ الْأَرْضِينَ السَّبْعِ وَمَا أَفْلَلْنَاهُ وَرَبَّ الشَّيَاطِينَ وَمَا أَضْلَلْنَاهُ وَرَبَّ الرِّيَاحِ وَمَا
ذَرَنَاهُ أَسْأَلَكَ خَيْرَ هَذِهِ الْقُرْبَةِ وَخَيْرَ أَهْلِهَا وَخَيْرَ مَا فِيهَا وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّهَا وَشَرِّ أَهْلِهَا وَشَرِّ مَا فِيهَا

“Ee Allaah! Mola wa mbingu saba na kila ambacho zimekifunika. Mola wa ardhi saba na kila ambacho zimebeba. Mola wa Mashaytwaan na kila wanachokipoteza. Mola wa upepo na kila wanachokibeba. Ninakuomba kheri ya kijiji hichi, kheri ya watu wake na kheri ya vilivyomo ndani yake. Na ninajikinga Kwako na shari ya kijiji hichi, shari ya watu wake na shari iliyomo ndani yake.”

34. Du'aa katika kukaa mahala fulani

142- Mtume wa Allaah (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) amesema:

"Mwenye kukaa mahala fulani na akasema:

أَعُوذُ بِكَلِمَاتِ اللَّهِ التَّامَّاتِ مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ

"Najikinga kwa Maneno ya Allaah yaliyotimia na shari ya Alichokiumba."

hakitomdhuru chochote mpaka atapotoka mahala pale."

35. Du'aa wakati wa chakula na kunywa

Allaah (Ta'ala) Amesema:

تَعْبُدُونَ مَا رَزَقْنَاكُمْ وَاَشْكُرُوا لِلّٰهِ إِنْ كُنْتُمْ إِيمَانًا يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُلُّوا مِنْ طَيِّبَاتٍ

"Enyi mlionamini! Kuleni vizuri Tulivyokuruzukuni na mshukuruni Allaah mkiwa mnawabudu Yeye Pekee." (al-Baqarah 02: 172)

143- Mtume wa Allaah (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) amesema:

"Ewe mwanangu! Taja jina la Allaah. Kula kwa mkono wako wa kulia na kula vilivyo karibu nawe."

144- Mtume wa Allaah (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) amesema:

"Mmoja wenu akila ataje jina la Allaah (Ta'ala) mwanzoni. Akisahau kutaja jina la Allaah (Ta'ala) mwanzoni aseme:

بِسْمِ اللّٰهِ أَوَّلَهُ وَآخِرَهُ

"Kwa jina la Allaah; mwanzoni na mwishoni wake."

145- Abu Hurayrah (Radhiya Allaahu 'anhu) amesema:

"Mtume wa Allaah (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) alikuwa kamwe hakitii kasoro chakula. Akikipenda, anakula. La sivyo anakiacha."

146- Wahshiy ameeleza kwamba Maswahabah wa Mtume wa Allaah (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) wamesema:

"Ee Mtume wa Allaah! Tunakula pasina kushiba." Akasema: "Huenda mnafarakana?" Wakasema: "Ndio." Hivyo akasema (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam): "Kusanyikeni katika chakula chenu na tajeni jina la Allaah. Kitawabarikini."

147- Mtume wa Allaah (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) amesema:

"Allaah Humridhia mja ambaye anamhimidi Allaah baada ya kila chakula anachokula na kila kinywaji anachokunywa."

148- Mtume wa Allaah (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) amesema:

"Anayekula chakula na kusema:

الْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِي أَطْعَمَنِي هَذَا الطَّعَامَ وَرَزَقَنِي مِنْ عَيْرِ حَوْلٍ مِّنِي وَلَا قُوَّةٌ

"Himdi zote ni Zake Allaah ambaye amenilisha mimi [chakula] hichi na akaniruzuku pasina uwezo wangu wala nguvu zangu."

madhambi yake yaliyotangulia hufutwa."

149- Kuna mtu ambaye alikuwa akimhudumia Mtume (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) ameeleza kwamba alikuwa akimsikia Mtume (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) pindi anapoletewa chakula husema:

بِسْمِ اللّٰهِ

"Kwa jina la Allaah."

Wakati anapomaliza kula husema:

اللّٰهُمَّ أَطْعَمْتَ وَأَسْقَيْتَ وَأَغْنَيْتَ وَهَدَيْتَ وَاجْتَبَيْتَ لَكَ الْحَمْدُ عَلٰى مَا أَعْطَيْتَ

"Ee Allaah! Umelisha na kunywisha, kutajirisha, kukinaisha, kuongoza na kubuni. Ni Zako himdi zote kwa ulichokitoa."

150- Mtume (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) wakati chakula chake kinapotengwa alikuwa akisema:

الْحَمْدُ لِلّٰهِ كَثِيرًا طَيِّبًا مَبَارِكًا فِيهِ عَيْرٌ مَكْفُونٌ وَلَا مُوَدَّعٌ وَلَا مُسْتَعْنٌ عَنْهُ رَبُّنَا

"Himdi zote ni Zake Allaah, zilizo nzuri, zenyenye baraka, zisizotoshelezwa wala kuagwa, wala kutoshwa nazo mtu. Ee Mola wetu."

36. Du'aa kwa mnasaba wa mgeni

151- 'Abdullaah bin Busr (Radhiya Allaahu 'anhu) amesema:

"Mtume wa Allaah (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) alimkaribisha baba yangu. Tukamkaribisha chakula na *Watbah*[1] na akakila. Kisha akaletewa tende. Akazila na akakusanya kokwa baina ya kidole cha shahaadah na kidole cha katikati. Kisha akaletewa kinywaji na akanywa. Halafu akampa ambaye alikuwa kuliani mwake. Baada ya hapo baba yangu akachukua hatamu ya mnyama wake na kusema: "Tuombee kwa Allaah." Hivyo akasema (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam):

اللَّهُمَّ بارِكْ لَهُمْ فِيمَا رَزَقْتَهُمْ وَاعْفُرْ لَهُمْ وَارْحَمْهُمْ

"Ee Allaah! Wabariki katika ulichowaruzuku, uwasamehe na uwarehemu."

152- Anas (Radhiya Allaahu 'anhu) ameeleza kwamba Mtume (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) alimkaribisha Sa'd bin 'Ubaadah. Akamkaribisha kwa kumpa mkate na mafuta. Mtume (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) akala kisha baada ya hapo akasema:

أَفْطِرْ عِنْدَكُم الصَّائِمُونَ وَأَكْلْ طَعَامَكُمُ الْأَبْرَارُ وَصَلَّتْ عَلَيْكُمُ الْمَلَائِكَةُ

"Wafuturu kwenu waliofunga. Wale chakula chenu waliowema. Malaika wakuswalieni."

---

(1) Aina ya chakula cha kusagwa kama viazi mviringo kilichochangwa na tende, jibini na mafuta.

37. Kutoa Salaam

153- 'Abdullaah bin 'Amr (Radhiya Allaahu 'anhumaa) ameeleza kwamba kuna mtu alimuuliza Mtume (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) ni Uislamu upi bora. Akajibu:

"Kulisha chakula na kumsalimia unayemjua na usiyemjua."

154- Mtume wa Allaah (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) amesema:

"Hamtoingia Peponi mpaka muamini na hamtoamini mpaka mpendane. Nisikuelezeni kitu ambacho mkikifanya kitawafanya kupendana? Enezeni Salaam baina yenu."

155- 'Ammaar bin Yaasir (Radhiya Allaahu 'anhu) amesema:

"Kuna sifa tatu. Mwenye kuwa nazo basi amekusanya imani; uadilifu juu ya nafsi yako, kuwatolea Salaam viumbe na kujitolea katika kipindi kizito."

156- 'Imraan bin Husayn (Radhiya Allaahu 'anhu) amesema:

"Kuna mtu alikuja kwa Mtume (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) na kusema:

السَّلَامُ عَلَيْكُمْ

"as-Salaam 'alaykum."

Akamuitikia kisha mtu yule akakaa. Mtume (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) akasema: "Kumi." Kisha akaja mtu mwengine na kusema:

السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللهِ

"as-Salaam 'alaykum wa Rahmatullaah."

Akamuitikia kisha mtu yule akakaa. Mtume (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) akasema: "Ishirini." Kisha akaja mtu mwengine na kusema:

السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللهِ وَبَرَّكَاتُهُ

"as-Salaam 'alaykum wa Rahmatullaahi wa Barakaatuh."

Akamuitikia kisha mtu yule akakaa. Mtume (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) akasema: "Thalathini."

157- Mtume wa Allaah (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) amesema:

"Watu walio na haki zaidi kwa Allaah ni wale wenye kuanza kwa Salaam."

158- Mtume (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) amesema:

"Inatosheleza katika kundi linalopita mmoja wao akatoa Salaam na inatosheleza katika kundi linalokaa mmoja wao akaitikia Salaam."

159- Anas (Radhiya Allaahu 'anhu) amesema:

"Mtume (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) alipita pembezoni mwa watoto wanaocheza akawatolea Salaam."

160- Mtume wa Allaah (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) amesema:

"Wakati mmoja wenu anapofika katika majlisi awatolee Salaam. Akitaka kukaa, akae. Akitaka kusimama na kwenda awatolee Salaam. [Salaam] ya kwanza haina haki zaidi kuliko ile ya pili."

38. Kupiga chafya (kuchemua) na kupiga miayo

161- Mtume (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) amesema:

"Allaah Anapenda chafya na Anachukia miayo. Mmoja wenu akipiga chafya na akasema "Alhamdu lillaah" basi ni haki kwa kila Muislamu aliyemsikia kusema:

يَرْحَمُكَ اللَّهُ

"Allaah Akurahamu."

Ama kuhusu miayo, inatoka kwa Shaytwaan. Pindi mmoja wenu anapopiga miayo ajizuie awezavyo. Wakati mmoja wenu anapopiga miayo Shaytwaan hucheka."

162- Mtume (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) amesema:

"Mmoja wenu anapopiga chafya aseme:

الْحَمْدُ لِلَّهِ

"Himdi zote ni Zake Allaah:"

Ndugu yake, au swahibu wake, aseme kumwambia:

يَرْحَمُكَ اللَّهُ

"Allaah Akurahamu."

Ndugu yake akimwambia "Allaah Akurahamu" aseme:

يَهْدِيْكُمُ اللَّهُ وَيُصْلِحُ بَالْكُمْ

"Allaah Akuongoze na Akutengenezee mambo yako."^[1]

Katika upokezi mwingine:

الْحَمْدُ لِلَّهِ عَلَى كُلِّ حَالٍ

"Himdi zote ni Zake Allaah kwa hali yoyote."

163- Mtume (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) amesema:

"Mmoja wenu akipiga chafya na akamhimidi Allaah amtakie Rahmah.[2] Ikiwa hatomhimidi Allaah asimtakie Rahmah."

---

(1) Hii ni dalili ya wazi inayoonesha kwamba ni wajibu kusema "Allaah Akurahamu" kumwambia kila mwenye kumsikia anasema "Himdi zote ni Zake Allaah". Kauli inayojulikana kwamba ni wajibu kwa baadhi ya watu tu (Fardhw Kifaayah) inakosa dalili hapa. Inakwenda kinyume na Hadiyth iliyotangulia (namba. 158)

(2) Yaani kumuombea kwa kusema:

يَرْحَمُكَ اللَّهُ

"Allaah Akurahamu."

39. Du'aa wakati wa ndoa

164- 'Abdullaah bin Mas'uud (Radhiya Allaahu 'anhu) amesema:

"Mtume wa Allaah (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) alitufunza kuanza mambo muhimu kwa:

الْحَمْدُ لِلّٰهِ الْحَمْدُ وَسَتُعْنِيْنَاهُ وَسَتُعْنِيْرُهُ وَنَعُودُ بِاللّٰهِ مِنْ شُوْرٍ أَنْفُسِنَا وَمِنْ سَيِّئَاتِ أَعْمَالِنَا مِنْ يَهْدِهِ اللّٰهُ فَلَا مُضِلٌّ لَهُ وَمَنْ يُضْلِلُ فَلَا
هَادِي لَهُ وَأَشْهُدُ أَنْ لَا إِلٰهَ إِلَّا اللّٰهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ وَأَشْهُدُ أَنَّ مُحَمَّداً عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ

"Himdi zote ni Zake Allaah. Tunamhimidi na tunamuomba msaada na msamaha. Tunaomba kinga kwa Allaah kutokana na shari ya nafsi zetu na matendo yetu maovu. Yule Aliyeongozwa na Allaah, hakuna awezae kumpoteza, na yule aliyepotezwa na Allaah, hakuna awezae kumwongoza. Nashuhudia kwamba hakuna mola anayeabudiwa kwa haki isipokuwa Allaah, Mmoja asiyekuwa na mshirika. Nashuhudia kwamba Muhammad ni mja Wake na Mtume Wake."

يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ تَنْفِسٍ وَاحِدَةٍ وَخَلَقَ مِنْهَا زَوْجَهَا وَبَثَ مِنْهُمَا رِجَالًا كَثِيرًا
وَنِسَاءً ۖ وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي تَسَاءَلُونَ بِهِ وَالْأَزْحَامُ ۖ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَيْكُمْ رَقِيبًا

"Enyi watu! Mcheni Mola wenu Ambaye Amekuumbeni kutokana na nafsi moja (Aadam) na Akaumba kutoka humo mke wake (Hawwaa) na Akaeneza kutoka hao wawili wanaume wengi na wanawake. Na mcheni Allaah Ambaye Kwake mnaombana na jamaa. Hakika Allaah Amekuwa juu yenu Raqiybaa(Mwenye kuchunga)." (an-Nisaa 04 : 01)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تُقَاتِهِ وَلَا تَمُوْنَ إِلَّا وَأَنْتُمْ مُسْلِمُونَ

"Enyi mlionamini! Mcheni Allaah kama apasavyo kuogopwa na wala msife isipokuwa na nyinyi ni Waislamu." (al-'Imraan 03 : 102)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَقُولُوا قَوْلًا سَدِيدًا يُصْلِحُ لَكُمْ أَعْمَالَكُمْ وَيَغْفِرُ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ ۗ وَمَنْ يُطِعِ اللَّهَ
وَرَسُولَهُ فَقَدْ فَازَ فَوْزًا عَظِيمًا

“Enyi mlaomini! Mcheni Allaah na semeni kauli ya kweli (ya sawasawa). Atakutengenezeeni ‘amali zenu, na Atakusameheni madhambi yenu; na anayemtii Allaah na Mtume wake, basi kwa yakini amefanikiwa mafaniko adhimu.” (al-Ahzaab 33 : 70-71)

165- Mtume (Swalla Allaahu ‘alayhi wa sallam) alikuwa akimpongeza na kumuombea aliyeoa:

بَارَكَ اللَّهُ لَكَ وَبَارَكَ عَلَيْكَ وَجَمِيعَ بَيْنَكُمَا فِي خَيْرٍ

“Allaah Akubariki, Abariki juu yako na Awajumuishe katika kheri.”

166- Mtume (Swalla Allaahu ‘alayhi wa sallam) amesema:

“Mmoja wenu akioa mwanamke au akinunua mjakazi aseme:

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسأَلُكَ خَيْرَهَا وَخَيْرَ مَا جَبَلْتَهَا عَلَيْهِ وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّهَا وَشَرِّ مَا جَبَلْتَهَا عَلَيْهِ

“Ee Allaah! Hakika mimi nakuomba kheri ya huyu na kheri ya maumbile uliyomuumba nayo. Najikinga Kwako na shari yake na shari ya maumbile uliyomuumba nayo.”

Mtu akinunua ngamia basi aweke mkono wake juu ya nundu yake na kusema hali kadhalika.”

1678- Mtume (Swalla Allaahu ‘alayhi wa allam) amesema:

“Pindi mmoja wenu anapotaka kumwingilia mke wake na akasema:

بِسْمِ اللَّهِ اللَّهُمَّ جَنِبْنَا الشَّيْطَانَ وَجَنِبْ الشَّيْطَانَ مَا رَزَقْنَا

“Kwa jina la Allaah! Ee Allaah Tuepushe na Shaytwaan na muepushe Shaytwaan na ulichoturuzuku.”

Ikiwa imeshapangwa kwamba watapata mtoto basi Shaytwaan kamwe hatomdhuru.”

40. Du'aa wakati wa kuzaa

168- Abu Raafiy' (Radhiya Allaahu 'anhu) amesema:

"Nilimuona Mtume wa Allaah (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) akiadhini kwenye sikio la al-Hasan bin 'Aliy baada ya Faatwimah (Radhiya Allaahu 'anha) kumzaa."

169- 'Aaishah (Radhiya Allaahu 'anha) amesema:

"Watoto wenyewe kuzaliwa walikuwa wakiletwa kwa Mtume wa Allaah (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) akiwaombea baraka na kuweka tende nyevu vinywani mwao ambayo kishaitafuna."

170- 'Amr bin Shu'ayb amepokea kutoka kwa baba yake ambaye amepokea kutoka kwa babu yake ambaye ameeleza kwamba Mtume (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) ameamrisha mtoto mwenye kuzaliwa kupewa jina, kunyolewa na kuchinjiwa siku ya saba."^[1]

171- Mtume (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) alimpa jina mtoto wake Ibraahiyim, Ibraahiyim mtoto wa Abu Muusa, 'Abdullaah mtoto wa Abu Twalha na al-Mundhir mtoto wa Abu Usayd karibu tu baada ya kuzaliwa."^[2]

172- Mtume wa Allaah (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) amesema:

"Majina yenu yanayopendwa zaidi na Allaah ni 'Abdullaah na 'Abdur-Rahmaan."

173- Katika Hadiyth nyingine kumezidishwa:

"Majina ya kikweli kabisa ni Haarith na Hamaam na majina mabaya kabisa ni Harb na Murrah."

174- Mtume (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) alibadilisha majina mabaya kwenda katika majina mazuri. Zaynab alikuwa anaitwa Barrah (mwema). Kukasemwa kuwa anajisifu mwenyewe, hivyo (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) akalibadilisha na kuwa Zaynab. Alikuwa anachukia kukisemwa kwamba mtu ametoka Barrah. Alimuuliza mtu anaitwa nani. Mtu yule akasema kuwa anaitwa Hazan (huzuni). Hivyo akasema Mtume (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam): "Wewe unaitwa Sahl." Alibadilisha jina la 'Aaswiyah (muasi) na akampa badala yake jina la Jamiylah. Alimuuliza mtu mwengine anaitwa nani. Mtu yule akasema Aswram (mwenye kudungwa). Hivyo

Mtume (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) akasema: "Wewe unaitwa Zur'ah." Alibadilisha jina la ardhi 'Afrah (vumbi) na kuipa Khadhwirah.

---

(1) Yaani nywele zake zitanyolewa siku ya saba sawa ikiwa ni mvulana au msichana. Hali kadhalika mvulana atachinjiwa kondoo mbili na msichana kondoo mmoja.

(2) Mapokezi haya ni Swahiyh. Hii ni dalili inayoonesha kuwa kitendo hichi kinajuzu lakini bora zaidi ni siku ya saba.

41. Du'aa wakati jogoo, punda na mbwa inapolia

175- Mtume (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) amesema:

"Mkisikia punda analia, basi ombeni kinga kwa Allaah dhidi ya Shaytwaan. Kwani hakika amemuona Shaytwaan. Na mkisikia jogoo anawika, basi muombeni Allaah fadhila Zake. Kwani hakika amemuona Malaika."

176- Mtume wa Allaah (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) amesema:

"Mkisikia mbwa apiga kelele na punda analia usiku, basi ombeni kinga kwa Allaah dhidi yavyo. Vinaona vitu msivyoona."

42. Du'aa wakati wa kikao

177- Mtume wa Allaah (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) amesema:

"Anayekaa katika kikao na kuzungumza sana na akasema kabla ya kusimama katika kikao hicho:

سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَبِحَمْدِكَ أَشْهُدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ أَسْتَغْفِرُكَ وَأَتُوْبُ إِلَيْكَ

"Kutakasika ni Kwako na himdi ni Zako. Nashuhudia kwamba hakuna mola anayeabudiwa kwa haki ila Wewe. Ninakuomba msamaha na kutubia Kwako."

isipokuwa Allaah Humsamehe yaliyokuwa katika kikao hicho."

178- Katika Hadith nyingine:

"Ikiwa ni kikao kizuri inakuwa ni kama muhuri chake. Na ikiwa ni kikao cha kuchanganyika inakuwa ni kafara kwake."

179- Mtume wa Allaah (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) amesema:

"Hakuna watu ambao wanasmama kutoka kwenye kikao pasina kumdhukuru Allaah (Ta'ala) hapo isipokuwa ni kama wamesimama kutoka kwenye mzoga wa punda. Ni khasara kwao."

180- Ibn 'Umar (Radhiya Allaahu 'anhumaa) amesema:

"Ni nadra Mtume wa Allaah (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) alikuwa anasmama kutoka kwenye kikao isipokuwa anawaombea Maswahabah zake Du'aa hii:

اللَّهُمَّ اقْسِمْ لَنَا مِنْ خَشْيَتِكَ مَا تَحُولُّ بِهِ بَيْنَنَا وَبَيْنَ مَعَاصِيكَ وَمِنْ طَاعَتِكَ مَا تُبَلَّغُنَا بِهِ جَنَاحَتِكَ وَمِنْ الْيَقِينِ مَا تَهُوْنَ
بِهِ عَلَيْنَا مَصَابِ الدُّنْيَا اللَّهُمَّ مُتَّعْنَا بِأَسْمَاعِنَا وَأَبْصَارِنَا وَفُؤُوتِنَا مَا أَحْيَيْنَا وَاجْعَلْهُ الْوَارِثَ مِنَّا وَاجْعَلْهُ ثَارِنَا عَلَى مَنْ
ظَلَّمَنَا وَانْصُرْنَا عَلَى مَنْ عَادَنَا وَلَا جَعْلْ مُصِيبَتِنَا فِي دِينِنَا وَلَا جَعْلْ الدُّنْيَا أَكْبَرَ هَنَّا وَلَا مَلْعُونَ عِلْمِنَا وَلَا شُرَطْ
عَلَيْنَا مِنْ لَا يَرْجُونَا

"Ee Allaah! Tugawie kukuogopa ambako kutatuzuia baina yetu sisi na kukuasi, kukutii ambako kutatufikisha sisi katika Pepo Yako na yakini ambayo itaturahisishia matatizo ya dunia. Ee Allaah! Tupe ladha katika usikizi wetu, uoni wetu na nguvu zetu maadamu ni Mwenye kutufanya bado tuhai. Vifanye ni vyenye kubaki na sisi.[1]

Tufanye ni wenyе kulipiza kisasi kwa wale wenyе kutudhulumu. Tunusuru dhidi ya maadui zetu. Usifanye msiba wetu ukawa katika Dini yetu. Usiifanye dunia ikawa ndio hamu yetu kubwa wala kubwa katika elimu yetu. Usitutawalishie wale wasiokuwa na huruma juu yetu.”

-
- (1) Yaani salama na afya mpaka tutapokufa.

43. Du'aa wakati wa khasira

Allaah (Ta'ala) Amesema:

وَإِنَّمَا يَنْزَعُنَّكَ مِنَ الشَّيْطَانِ نَرْغُبٌ فَاسْتَعِدْ بِاللَّهِ ۝ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ

"Na utakapokuchochea uchochezi kutoka kwa shaytwaan, basi omba kinga kwa Allaah (useme: A'uwdhu billaahi minash-shaytwaanir-rajiym). Hakika Yeye Ndiye As-Samiy'ul-'Aliym (Mwenye kusikia yote daima - Mjuzi wa yote daima)." (Fusswilat 41 : 36)

181- Sulaymaan bin Surad amesema:

"Nilikuwa nimekaa na Mtume wa Allaah (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) wakati watu wawili waligombana. Mmoja wao uso wake ukageuka mwekundu na mishipa yake ikavimba. Mtume wa Allaah (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) akasema:

"Mimi najua neno ambalo lau atalisema ataondokewa na kile anachohisi. Lau atasema:

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ

"Najikinga kwa Allaah kutokana na Shaytwaan Aliyewekwa mbali na Rahmah za Allaah."

ataondokewa na kile anachohisi."

44. Du'aa wakati wa kuona mtu aliyepewa mtihani

182- Mtume (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) amesema:

"Anayemuona mtu aliyepewa mtihani na akasema:

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي عَفَا عَنِّي مِمَّا ابْتَلَاكَ بِهِ وَفَضَّلَنِي عَلَىٰ كَثِيرٍ مِّنْ خَلْقٍ تَعْظِيْلًا

"Himdi zote ni Zake Allaah ambaye Ameniepusha na kile Alichokupa mtihani na Akanifanya mimi kuwa bora kuliko wengi mionganini mwa Aliowaumba."

hatopatwa na mtihani ule."

45. Du'aa ya kuingia sokoni

183- Mtume wa Allaah (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) amesema:

"Anayeingia sokoni na akasema:

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْحَمْدُ يُحْبِي وَيُحِبُّ وَهُوَ حَيٌّ لَا يَمُوتُ، بِيَدِهِ الْخَيْرُ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ

شَيْءٍ قَدِيرٌ

"Hakuna mola anayeabudiwa kwa haki isipokuwa Allaah, Mmoja asiyekuwa na mshirika. Ni Wake Ufalme na ni Zake himdi. Anahuisha na Kufisha. Naye yu hai asiyekufa. Kheri iko Mikononi Mwake na Yeye juu ya kila jambo ni Muweza."

Allaah Humuandikia thawabu milioni, Humfutia madhambi milioni na Humnyanya katika daraja milioni."

46. Du'aa wakati mnyama wa mpando anapojikwaa

184- Kuna mtu ameeleza:

"Nilikuwa nimekaa nyuma ya Mtume (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) wakati mnyama wake ulipojikwaa. Nikasema: "Shaytwaan aangamie!" Akasema (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam): "Usiseme "Shaytwaan aangamie!" Ukisema hivo hujiona mpaka anakuwa mkubwa kama nyumba na kusema: "Ninaapa kwa nguvu zangu" Badala yake sema:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

"Kwa jina la Allaah."

Ukisema hivo huogopa mpaka hujiona mdogo kama nzi."

47. *Du'aa wakati wa kupokea zawadi*

185- 'Aaishah (Radhiya Allaahu 'anha) amesema:

"Mtume (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) alipewa zawadi ya kondoo. Akasema: "Igawe." 'Aaishah akamuuliza mtumishi walichosema watu. Mtumishi yule akasema: "Walisema:

بَارَكَ اللَّهُ فِيْكُمْ

"Allaah Awabariki."

'Aaishah akasema:

وَفِيهِمْ بَارَكَ اللَّهُ

"Allaah Awabariki wao pia." Tunasema kama walivyosema na thawabu zinabaki kwetu."

48. Du'aa wakati wa kuona matokeo ya kwanza

186- Abu Hurayrah (Radhiya Allaahu 'anhu) amesema:

"Watu walipokuwa wakiona matokeo ya kwanza ya matunda wanakuja nayo kwa Mtume wa Allaah (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam). Mtume anapoyachukua husema:

اللَّهُمَّ بارِكْ لَنَا فِي ثَمَرَنَا وَبَارِكْ لَنَا فِي مَدِينَتَنَا وَبَارِكْ لَنَا فِي صَاعِنَاتِنَا وَبَارِكْ لَنَا فِي مُدْنَانَا

"Ee Allaah! Tubarikie matunda yetu. Tubarikie mji wetu. Tubarikie Swaa' yetu. Tubarikie Mudd yetu."

Kisha humpa nalo mdogo katika watoto waliopo pale."

*49. Du'aa kwa kitu kinachopendwa ambacho kinakhofia juu yake
kijicho*

Allaah (Ta'ala) Amesema:

وَلَوْلَا إِذْ دَخَلْتَ جَنَّتَكَ قُلْتَ مَا شَاءَ اللَّهُ لَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ

**"Na lau ulipoingia bustanini mwako ungelisema: 'Maa Shaa Allaah!
Laa quwwata illa billLaah' (Ametaka Allaah; hapana nguvu ila za
Allaah)." (al-Kahf 18 : 39)**

187- Mtume (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) amesema:

**"Kijicho ni haki. Lau kungelikuwa kitu ambacho kingelitangulia
Qadar basi ingelikuwa ni kijicho."**

188- Mtume (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) amesema:

**"Mtu akiona kitu ambacho amekipenda kwake au katika mali yake
basi akiombee baraka. Hakika kijicho ni haki."**

189- Abu Sa'iyd al-Khudriy (Radhiya Allaahu 'anhu) amesema:

**"Mtume wa Allaah (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) alikuwa
akiomba kinga dhidi ya majini na vijicho vya watu. Wakati
kulipoteremshwa al-Falaq na an-Naas akawa badala yake anazisoma
na kuacha vingine vyote."**

50. al-Fa'l na mkosi

190- Mtume (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) amesema:

"Hakuna al-'Adwaa wala at-Twiyyarah. Yakweli katika hizo ni al-Fa'l." Wakasema: "Na ni nini al-Fa'l?" Akasema: "Ni neno zuri asikialo mwanaume."

191- **Mtume wa Allaah (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam)** alikuwa akipenda *al-Fa'l*.

192- Mtume (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) amesema:

"Niliota usingizini kana kwamba niko kwa 'Uqbah bin Raafiy'. Tukakaribishwa tende na Ibn Twaab. Nikafasiri ndoto hiyo kama hadhi duniani, Pepo Aakhirah na kwamba Dini yetu imekomaa."

193- Ama kuhusu mkosi Mu'aawiyah bin al-Hakam (Radhiya Allaahu 'anhu) amesema:

"Ee Mtume wa Allaah! Kuko watu mionganii mwetu wanaoamini mkosi." Akasema (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam): "Hicho ni kitu mnachohisi vifuani mwenu. Kisikuzuieni."

Mwisho na himdi zote ni Zake Allaah.